

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Milyen rendelkezéseket fog tartalmazni a Vadul Comercial

A kereskedők jelentős része, különösen a Regátban, még most sem tudott a házlulajdosokkal megegyezésre jutni annak dacára, hogy erősen közeleg az a határidő, amikor a jelenlegi lakbértörvény már nem védi az üzleteliségek bérletét. A kereskedői existenciák eme veszélyeztetett helyzete tette indokolttá a kereskedelmi érdekképviselők újabb felépését a kereskedelmi és ipartügyi miniszternél, aki a küldöttséget megnyugtatta azzal, hogy a parlament a Vadul Comercialt még április 25. előtt meg fogja alkotni. Tancred Constantinescu miniszter ugyan nem nyilatkozott afelől, hogy a Vadul Comercial milyen rendelkezéseket fog tartalmazni, azonban köztudomásu, hogy maga a Vadul Comercial francia eredetű lévén, a kereskedelmi kormány kétségtelenül a francia törvényt fogja mintául venni. Eppen ezért különös érdekességgel bírnak reánk nézve azok a tárgyalások, amelyeket a „Le Temps” közlése szerint a francia házlulajdosok és a kereskedők szervezetei a közel napokban folytattak le a Vadul Comercial, vagy mint a francia törvény kifejezi a „Fond du commerce” védelmének kibővítése tárgyában.

A francia törvényhozás már 1919 óta foglalkozik a Vadul Comercial kérdésével és így ott a kérdés nincsen olyan elhanyagolt állapotban, mint nálunk, ahol ma a kereskedőnek, vagy ki kell ürítenie a bérhelyiséget s ezzel tönkrezuznia egy csapással éveken keresztül fáradságos munkával felépített existenciáját, vagy pedig teljesítenie kell a bérbeadó akár milylen mértékűtlen követelését s ezzel átadnia magát a tönkretűlés ilyen módjának. A francia bérbeadók és a kereskedők arra tekintettel, hogy a kormány egyéb fontos teendőikkel van elfoglalva, maguk ilték össze barátságos tárgyalásra, amelynek következtében egymás közötti elkészítették azt a javaslatot, amit törvénybeiktatás céljából a kormány elé fognak terjeszteni. Ez a javaslat a következő alapelveket tartalmazza:

1. Szükséges revízió alá venni azokat a bérleti szerződéseket, amelyeket az utóbbi időben kötöttek. Azt az időt, amelyen belül a kötött szerződések revízió alá vehetők, később fogják megállapítani.

2. Abban az esetben, ha a régi bérlo már kimenni volt kényszerülve s helyét egy más bérlo foglalta el, aki azonban ugyanazt az üzletágot folytatja, mint elődje, úgy az új bérlo a régi bérlonek köteles legyen megfelelő kártalanítást adni s az új bérlo nem léphet be másként a bérletbe, csak ha a kártalanítási összeget elődjének már kifizette.

Az együtt tárgyaló két érdekeltség ezt a kért alapelveket egyhangulag elfogadta. Annál nagyobb vitát idézett elő a kereskedőknek az az indítványa, hogy az új bérlo akkor is köteles legyen elődjének kártérítést fizetni, ha nem is ugyanazt az üzletágot folytatja. A vita következtében a kereskedők érdekképviselője ezt az indítványt oda módosította, hogy ilyen kötelezettség a nem az elődje szakmáját folytató kereskedők csak egy 10 évben megállapított átmeneti időben terhelje s ennek összegét választott bíróság állapítja meg.

Végül a kongresszus elhatározta, hogy részletes javaslatát sürgősen a parlament elé terjeszti annak soronküüli megszavazása és törvényerőre emelése céljából.

Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter ismételt kijelentése után, alaposan remélhetjük, hogy nálunk is meg fogják alkotni a Vadul Comercialt, minden valószínűség szerint ugyanazon rendelkezésekkel, amelyeket a

francia törvény tartalmaz. Azonban, amíg Franciaországban már életben vannak azok a törvények, amelyeknek a most szándékolt rendelkezések csak kiegészítő részét fogják képezni, addig nálunk a kereskedelmi „fond” egész védelmét meg kell alkotni, ami lényege-

sen több, mint a bérleti viszonyok meghosszabbítása s így a miniszteriumnak is bizonyára hosszabb idejét igénybe veszi a román jogalkotásban eddig még be nem iktatott fogalomnak helyes megkonstruálása.

dr. F. J.

Kisebbségi államtitkárság fogja intézni a magyar iskolák ügyeit

Bukarestből jelentik: A Cuvantul szerint a kormány elhatározta, hogy a belügy-minisztériumban felállított kisebbségi államtitkárságot reorganizálja és nagyobb hatáskört biztosít ennek a szervnek. A lap szerint a miniszterelnök meggyőződött arról, hogy az eddigi iskolapolitikája elhibázott volt és ezért a kisebbségi iskolák ügyét kiveszi a közoktatásügyi tárca kere-

téből és a kisebbségi államtitkárság alá rendeli, amely új iskolapolitikát léptetne életbe. A kormánynak az a célja, hogy kisebbségi politikájának precíz alkalmazását jól megszervezett szervezettel biztosítsa. A lap szerint az új állás jelöltje Bogdan Stefan képviselő és kinevezése előreláthatólag a karácsonyi ünnepek után fog a hivatalos lapban megjelenni.

Anglia felszólította Jugoszláviát, vonja vissza csapatait Albániából

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia közli, hogy Duda képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, igaz-e, hogy ugyanakkor, mikor Jugoszlávia külügyminisztere kijelentette, hogy albán ügyekben nem avatkoznak, ugyanakkor Jugoszlávia türtte, hogy hadifelszerelési gépfegyveres bandák alakítását és koncentrációját a jugoszláv területen is megengedte, hogy a bandák albán területre betörjenek. Kér-

dezi a külügyminisztert, hogyan intézkedik az olasz kormány, az adriai érdekeinek megvédésére, amelyek Albánia függetlenségével, integritásával szorosan összefüggnek.

Londonból jelentik: A Daily Mail írja, hogy Anglia jegyzékben szólítja fel Jugoszláviát, hogy azonnal vonja vissza reguláris és irreguláris csapatait,

Diákküldöttség a jassi-i ügyészség vezetője előtt

Jassiból jelentik a Radornak: A jassi ügyészség vezetője előtt ma diákküldöttség jelent meg, amelynek szónoka kérte a jassii prefektus meggyilkolása ügyében letartóztatott négy diák, a jassi Mota Gerneatzat, Mironescu, Popovici szabdlábrahelyezését. Ellenkező esetben — mondotta a küldöttség szónoka — a diákság tiltakozó gyűlést fog tartani és az semmiestre sem lesz síma lefolyásu.

A diákok nagyrésze ma a Metropolian újból istentiszteletet akart tartani, ezt azonban a hatóságok nem engedélyezték. Egy, körülbelül ötven főnyi, diákesapat tüntető felvonulást akart tartani a városban, de a rendőrségnek sikerült őket szét-

szórni. Miután a hatóságok értesültek, hogy a diákság nagyobb szabásu tüntetésre készül, a legszigorubb intézkedéseket léptették életbe és az utcákra katonai csapatokat vezényeltek. A katonaság azokat az utcákat, amelyeken a diákok felvonulni szándékoztak, elbarrikádozta. A jassii prefektus gyilkossága ügyében letartóztatott diákok komoly éhségstrájkba kezdtek. Gerneatzat már öt napja semmiféle táplálékot nem vesz magához és súlyos betegnek fekszik. A többi letartóztatott diák ágyakkal torlaszolta el a cellák ajtaját, úgy, hogy azokon senki be nem nézhet hozzájuk. A sztrájk öt napja tart.

Kisajátították a kanonoki kerteket

Rendkívül érdekes kisajátítási ügyet tárgyalt a nagyváradai járási kisajátító bizottság s a határozatot ma hirdette ki Atanasiu járásbíró, mely elvi jelentősége miatt is nagy érdeklődésre tarthat számot. A frontharcosok szövetsége házhelyek céljaira több városi beltelek kisajátítását kérte, elsősorban a muzeummal szemben levő püspökségi konyhakertet, melynek nagyobb részét egy éve Szemere Miklós bankigazgató vett meg és a káptalansori háznak a pályaudvarral szemben lévő kertjeit. Helyszíni szemle után megtartották a tárgyalást, melyen a frontharcosokat Anghelescu ügyvéd, a püspökséget dr. Krüger Jenő, a káptalant dr. Imrik Gusztáv, Szemere Miklóst Stamatopol Alfonz képviselték. A tulajdonosok azzal védekeztek, hogy a kérdéses területek már jog-

erősen mentesítve vannak s törvény szerint ugyanegy ingatlan nem vonható kétszer kisajátítás alá, de egyébként is gyümölcsfákkal s szőlővel beültetett beltelek ki nem sajátíthatók, végül a törvény csak öt évvel az agrártörvény kihirdetése után, vagyis 1926 június 30-ika után engedi meg városi telkek kisajátítását.

A határozat meglepő volt, a bizottság nem vette tekintetbe és másként magyarázta a törvény szakaszait és kisajátította a püspökségi kertből a Szemere Miklós által megvett részt, továbbá a káptalani kerteknek a vasuti állomás felé eső fel részét.

Az ügy természetesen a felebbezési bizottság elé kerül, melynek döntését érdeklődéssel várhatja mindenki, akinek üres telke, vagy kertje van a városban s álta-

lában mindenki, aki már átesett a kisajátításon s a törvényben bízva, azt hitte, hogy amíg megmaradt, az már végleg az övé.

Ugy értesülünk, hogy a frontharcosok egyesülete még más telkek kisajátítását is

Guillotine-nal végzik ki Haarmannnt

Hannoverből jelentik: Haarmann és Grans tömeggyilkos fölött kihirdetett halálos ítélet indokolása teljes egy órát vett igénybe. Az ítélet indokolása kimondta, hogy Haarmann jól megfontoltan cselekedett. Leszorította áldozatainak kezét és az a tény, hogy a tett végrehajtásánál testével áldozataira feküdt, hogy őket vételessé tegye, megfontoltságra vall. Miután az ítéletet kihirdették, a két halálra ítélt a legszigorubb óvintézkedések mellett vezették vissza a fogházba.

Haarmann ismételen kifejezte azt a kifogását, hogy minél rövidebb időn belül, lehetőleg még karácsony előtt végezzék ki. Ezt a kérését nem teljesítik, mert a kivégzést csak karácsony után hajtják végre.

Természetesen szó sem lehet arról sem, hogy eleget tegyenek ama másik kérésének, hogy a kivégzés nyilvánosan, egy nagy tér közepén ezrek és ezrek szemlétára ugy történjék, hogy a közben a filmoperatörök mozielőadások számára minden oldalról felvételeket készíthessen.

Az Adriai biztosító társulat nagy alaptőkeemelése Triesztben

Triesztben a társulat székhelyén dr. Frigyes Arnold alelnök elnökle mellett f. év november hó 15-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a nagy számban jelen volt részvényesek élénk hozzájárulása mellett az „Adriai biztosító társulat” részvénytőkéjének eddigi 20,000,000-ról 100,000,000 lirára való felemelése határozottatott el, melyből 40,000,000 líra teljesen befizetett. Az ezen tőkeemeléssel előálló árfolyamnyereség a társulat szabad vagyontartalékaihoz fog csatoltatni, ami által ezek is legkevesebb 40,000,000 lírara emelkednek, teljesen eltekintve a társulat üzemi és más költött tartalékaitól. Elnök felsorolta azon indokokat, melyek a részvénytőkének ilyen rendkívüli mérvű emelésére irányadók voltak; nevezetesen, hogy az eddigi társulati tőke az üzletek nagymérvű fellendülésével tovább már arányban nem állott. Elnök reámutat azon fényes eredményekre, melyeket az „Adriai biztosító” Olaszországban, valamint tízennégy külföldi államban közvetlen, valamint viszontbiztosítási üzletében elért, mely utóbbihoz Páris, London, Berlin és Wienben létesített négy saját viszontbiztosítási irodája tetemesen hozzájárult. A társulat üzleteinek a háború után való időben történt hatalmas emelkedését következő számok mutatják:

Díj- és illetékbevétel az elemi ágazatokban

1919-ben	50,000,000 líra,
1923-ban	167,000,000 „

Uj üzletek az életbiztosítási ágazatban:

1919-ben	88,000,000 líra,
1923-ban	423,000,000 „

mely számok a folyó évben tetemesen emelkedni fognak.

Az Adriai biztosító rendkívüli pénzügyi hatalmát bizonyítja a ma körülmény is, hogy nem kevesebb, mint tíz európai államban székelő tízennégy biztosító társulat tartozik érdeklődösségéhez.

Az Adriai biztosító társulat országunkban is erős gyökereket vert, mert működését itt az összes ágazatokban már évtizedek óta folytatja és általános bizalommal részesül, ami a mostani tőkeemelés folytán természetesen még jelentékenyen fokozódni fog. Tekintélyes képviselői élén már néhány éve a romániai igazgatóság áll, melynek székhelye a társulat nemrégén Clujon felépített saját házában van.

kérte, pl. az alsó püspöki konyhakertet, a dobozgyár telepét, a Weiszlovits-féle sir-kórártart, az Artibus volt telkét stb. Ezeknek a tárgyalására a jövő héten kerül a sor.

nek az aktusról A kivégzést a hannoveri régi fogház aránylag szűk udvarán kevés tanu előtti fogják végrehajtani A hóhéron és segédekén kívül csak a főállamügyész, egy orvos, egy lelkész és Hannover állam megbízott képviselői lesznek jelen. Haarmannak azt az újból hangoztatott kívánságát, hogy a kivégzés reggelén azt adják neki inni és enni, amit legjobban szeret, teljesíteni fogják Minden valószínűség szerint még néhány kérdést fognak intézni Haarmannhoz azokra a homályos pontokra, amelyekre ezideig megtagadta a feleletet. Így elősorban tettének motívumaira és a gyilkosságok végrehajtásának módjára nézve.

Grans kivégzésének idejét még nem lehet megállapítani, mivel Grans felebbezéssel élt, azonkívül kegyelmi kérvényt is ad be Ébert birodalmi elnökhöz.

A kivégzést Hannover állam törvényei értelmében a guillotine szerkezetéhez hasonló ejtőkéssel hajtják végre, amely a magából hull az elítélt nyakára, úgy, hogy a fejét azonnal elválasztja a törzstől.

Százhatvan idegen állampolgár lakását akarják elvenni

A lakásrekviráló bizottság szombaton délután zártülést tartott. Beavatott helyről nyert információk szerint az értekezlet tárgya a szigurancafőnök egy átirata volt, amely 160 olyan Nagyváradon lakó idegen állampolgárt jelöl meg, akiknek a lakása elrekvirálható. Az értekezlet eredményéről még nincs semmi értesülésünk. A Lakók Szövetségének az álláspontja, tudomásunk szerint az, hogy csak azután vegyék el az idegenek lakását, ha már a sziguranca tényleg kiutasította azokat a városból.

* Postók és szövetségülönlegességek Vadasnál, Reg. Ferdinánd, Rákóczi-ut 5.

Január
4
Borbélyok Fodrászok
műsoros táncestélye

Kérjen és használjon csak a párizsi

„FLOREAL“

Ilatszergár eredeti készítményeit u. m.

„FLOREAL“ parfüm
„FLOREAL“ Eau de Cologne
„FLOREAL“ Creme de Beaute
Detailban is gyári árak
Eau de Col Lavande-Ambree 1 Ltr. 1 0

„ „ „ „ „ 1/2 85
„ „ „ „ „ 1/4 45
„ „ „ „ „ 1/8 30

Eau de Cologne „Elysée“ Origan Chypre és Fougere, 500 gr L. 120, 250 gr 75 L. és 125 gr. 45 L. Parfüm marca „FLOREAL“ cu gramul, minden italban deka 30 L. Creme de Beaute „FLOREAL“ 1 tégely L. 20. Kapható kizárólagosan a CARMEN-SYLVIA Drogueriában Bul. Reg. Ferd. 5, a Beaute La Perle poudre és Gelle Freres fogpazsita vezérképviselete és lerakata.

Nagy karácsonyi vásár

a Heimann-kertben

Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

3.

Bejárat a kapu alatt

Álkalmi üzletem olcsó leszállított árjegyzéke

Színes posztók minden árnyalatban mtr.	275 Lei
Csikozott ajkalmék mtr.	280-400 Lei
Legdivatosabb kockás szövetek mtr.	300-560 Lei
Kockás pamut szövet mtr.	63 Lei
Színes mosó flanelek pazar mintákban mtr.	80-90 Lei
Kockás ruha vásznak mtr.	48 Lei
Mosó voál mtr.	39 Lei
Mosó creppek nyári ruhára mtr.	36 Lei
Plissé bársony szép színekben mtr.	110 Lei
Tennis flanel nagyszertien mosható mtr.	32-36 Lei
Selyem brokát bélek mtr.	275 Lei
Selyem marocnok minden színben mtr.	300-320 Lei
140 cm. széles cloth összes színekben mtr.	115 Lei
Fekete angol bársony mtr.	88-95 110 Lei
Zefir jó mosó férfi ingekre mtr.	35 Lei
Csipke függöny mtr.	55-65-75-85 Lei
Batist chifton mtr.	48 66 85 Lei
Pamut vászon mtr.	31-36-40 50 66 Lei
Alsó lepedő vászon mtr.	145 Lei
Cöpper férfi alsó nadrágra mtr.	62 Lei
Fehér cerna grenadin mtr.	84 Lei
Kabát plüschök mtr.	600-700 800-900 1000 Lei

Ezenkívül nagyon sok karácsonyi ajándéknak alkalmas maradék

Barna Jenő

DORIAN FILMSZINHÁZ.

Ma, vasárnap utoljára

Königsmark

Pierre Benoit híres regénye filmen 12 felvonásban.

A főszerepben: Petrovich Szvetisláv — Huguette Duflos.

Rendes helyaraki **A két rész együtt!** Rendes helyaraki

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőn **A szerelem jogán** Dorian film!

Maradék cipővásár a Selejtes Cipőáruházban.

Ugron utam a pénzbőség birdulmában

A „Nagyvárad” hasábjain öles tudósítást olvastam arról, hogy pénzbőség van, Istennek hála, megérkezett bankjainkhoz az úgy sávargott pénz. Minthogy pedig hitelezőim az újabb időben fokozott fenntartást indítottak ellenem a tartozásaim iránt, megkértem, hogy igénybe vegyem, a másikat kacérul felkínálók pénzt és felvévén a legjobb hármát, ami a hitelképesség emelésére alkalmas, megköpogtattam pénztételeinkhez.

Első utam az Egyesült Bank és Takarékpénztárhoz vezetett. A vezérigazgató dr. Popper Ákos ur, nagyon barátságosan fogadott, behatóan érdeklődött az államod egészségi állapota iránt, továbbá, hogy az államod a gleichenbergi fürdőkhöz és azután a várbátott Róna Ármán igazgató urhoz, aki igen kedvesen csevegett velem, részletesen elmondatta, hogy mire kellene a kölcsön és azután azt mondta, hogy menjek be Jakab László titkárra, aki majd részletesen felveszi kölcsön igényemet. Jakab Laci nagyon kedvesen vette fel az adatokat, amelyek egy kétszáz kérdést tartalmazó kérdőívre voltak szántak. Hűségesen megmondtam, hogy éves vasárnapok, hány éves a feleségem, a családtagokat, az addigi adósságaimat, a biztosítási adataimat, a foglalkozási adataimat, a katonai szolgálatom idejét és az államod, amit Jakab Laci igen szeretetreméltóan megkérdezett, igaz, hogy viszonzásképpen most én is vállaltam ki, hogy hány bált fog rendezni a jövő évigalmi estélyt. A kérdőívek és statisztikai adatok lelkiismeretes felvétele után azon kérdésemre, hogy mikor jöhetnek a pénzért, azt a választ kaptam, hogy hozzam el a betétmásolatot is, a fővárosi ügyvétem is, az állampolgársági bizonyítványomat is, ezt felterjeszti Bukarestbe, Bukarestből Miladobába és ha ott jóváhagyják, jöhetnek a pénzért, majd az ügyvétem... És azóta várom, sohaajta várom a kedves kis levelet, ami persze nem jön.

A reménytelen várás után, elmentem a Bihar megyei Takarékpénztárhoz, ahol Szemere Miksa ur mindenképp eljött egy jó trabucóval kínál meg, majd mikor kifejtettem, hogy házamra szeretnék kölcsönt felvenni, igen szépen elmagyarázta nekem, hogy a bank csak rövidlejáratú kereskedelmi kölcsönöket szeret csinálni. Minthogy azonban, fájdalom, én nem vagyok kereskedő és minthogy ellensége vagyok a rövidlejáratú kölcsönöknek, innen is pénz nélkül távoztam el. Vándoroltam tovább, beköpogtattam az Általános Takarékpénztárhoz, ahol is Molnár Antal vezérigazgató éppen nagyban tárgyal valakivel kölcsön iránt. Igen örülök, hogy fogadott szívesen Molnár igazgató ur, most sok pénzünk van, nagyon szívesen kiadjuk.

Meghatva fogadtam a kedves értesítést és a szíves vendéglátást, na Hála Istennek, szóltam végére, pénzhez jutok!

Molnár igazgató ur ekkor megkérdezte, hogy mi volna a biztosíték, hát kérem, mondtam szerényen, volna egy házam, földem, szép berendezésem.

— Nézzé csak kérem, szólt Molnár igazgató ur, igazán szép biztosíték, de mi azt a biztosítékot szeretjük, a mi bankunknál elhelyezhető és itt van felvéve. Nem volna Önnek aranyórája, aranylánca, mincsene otthon kedves nejének briliáns fülbevalója, briliáns gyűrűje?

— Vanni van, de ezeket nem szeretném elhelyezni. — Nagy kár, — szólt Molnár igazgató ur, — mert mi csak ilyenre tudunk most pénzt adni. Tessék csak nézni, most is tele van a kasszánk pénzzel. Nekünk az az álláspontunk, mielőtt valami kétszerrel valaki jön, itt van a pénz...

A Schiff pénztáros ur kasszája tényleg duzzasztott a hatalmas bankjegyek kötegektől, amit én sávargó pillantással néztem végig.

De hiába, Molnár igazgató ur igen kedvesen búcsúzott el tőlem, kért, hogy máskor is hozzámenjek pénzért és azzal újból pénz nélkül vándoroljak tovább.

Elmentem Horváth Árpád urhoz, a Nagyvárad Takarékpénztárba, aki kölcsön kérészemre kifejtette, hogy milyen hatalmas összegeket vesznek igénybe az ő vállalatok és kijelentette, hogy ő

elvileg csak nagyobb iparvállalatoknak, vagy nagyobb cégeknek szeret hitelt adni.

Mit mondjak, vándoroltam tovább, bejártam minden bankot, vándoroltam eredményre egy trabucó szivar, két cuba szivar és három egyiptomi cigarettát volt, sőt a várakozás ideje alatt az egyik bankban egy életbiztosítást kellett csinálnom, a másik helyen egy piculást jegyeztettek, a harmadik helyen pedig két urinót, akik ott jótékony célú gyűjtést végezték jelentek meg, fosztott meg utolsó 100 leimemtől.

Úres zsebbel, több napi kóválygás után hazatértem.

És most végigjárva a pénzbőség forrásait, röviden csak annyit mondom: Kedves Főszerkesztő ur, az égre kérem, ne írja többet, hogy pénzbőség van.

Széljegyzetek a Magyar Párt nagygyűléséhez

III.

Az ellenzék magatartása határozottan komoly aggodalmat okozott a pártvezetőségnek, amely meg volt győződve, hogy a nagygyűlés nem fog simán lefolyni, különösen akkor ráncosodtak el a homlokok, mikor érdeklőzték a szétosztott kommunista párt kiáltványát. Nem tudták, merről fúj a szél. A Bernádytásk paktáltak-e össze a munkássággal, hogy a nagygyűlést botrányba fojtsák, vagy a kommunista párt akar egy minden célnélküli skandalumot provokálni azért, hogy szerepeljen? A plakátok aláírása mindkettőre következtetni engedett. A pártvezetőség tudta éppen a munkásság képviselőinek bejelentéséből, hogy részt akarnak venni a nagygyűlésen és erről tárgyaltak a Bernády párt vezető férfival is, csak éppen azt nem tudták: milyen eredménnyel? Már nem volt egyik félben sem annyi bizalom a másikkal szemben, hogy megkérdesse a másikat, mert nem hitte el, hogy igazat fog mondani. A központi vezetőség tehát el volt készülve mindenre. Ugron István már hetekkel a gyűlés előtt bejelentette az elnökségnek, hogy nem fog lemenni a közgyűlésre, de mikor a kommunista kiáltványokról értesült, kijelentette, hogy visszavonja elhatározását, személyesen leutazik Brassóba a gyűlés megnyitására. Az elnökség többi tagjai azonban szintén teljesen meggyőződve a munkásság terrorizmus bejelentésének valóra váltásától, félretette Ugron személyét kitenni egy nagyobb skandalumnak és fiatalabb, erős kezű férfit akart a nagygyűlés vezetésére. Olyant, aki kemény kezekkel fogja meg a gyepőket és rutinja van a közgyűlés vezetésében. Az egyhangú megállapodás dr. Thury Kálmánra, a nagyvárad ügyvédi kamara volt elnökére, jelenlegi alelnökére esett, akit azzal szólítottak fel a nagygyűlés vezetésére, hogy megbízatását a párt és főképpen a magyarság érdekében vállalnia kell minden körülmények között és eredmények teljes megfeszítésével meg kell akadályoznia, hogy a nagygyűlést idegen, a magyar párt programjával nem szimpatizáló emberek botrányba fojasszák, amely világbotrány lenne, vagy pedig, ami még felősebb, még veszedelmesebb, a kommunisták szóhoz jutva, azt a látszatot kelthessék a kormány előtt, hogy ize a Magyar Párt már kommunista árnyalatot vett s ezen az alapon esetleg a pártot fegyverrel feloszlassa. Bernády lemondó levele sokat könnyített a hangulaton s azt a jóleső érzést keltette, hogy maga Bernády is segítséget nyújt a botrány kiküldetésére, de a veszedelmet nem űzte el. Mert csak annyit jelentett Bernády visszavonulása, hogy semmi része sincs a kommunista röpiratokhoz, de a munkás-

van, mert a hitelezőim erre hivatkozással, hogy pénzbőség van, egyre jobban szorítanak a pénzért. Inkább írja, hogy nincs pénz s akkor mi szegény adósok nyugodtabban éljük világunkat.

Röviden hozzáfűzöm a tanúságot. Jámor olvasó, sose ugorj be annak, hogy pénzbőség van. Sokára jön el a te idő, talán soha, amikor a bankok alázatos levelekben szólítanak fel bennünket, hogy vegyünk újból kölcsönt igénybe s nehezen jön el az az idő, amikor a bankigazgatók alázatosan köszönnék az elnyomott adósoknak és kérik, hogy ne siessenek a visszafizetéssel.

Szívből kívánom az írás szavaival összes adóstársaimnak: „Jöjjön el te országod”, jöjjenek el újra a régi bankállapotok!

Kronika Író.

ság még mindig megrendezheti a maga jeleneteit a nagygyűlés színe előtt.

A pártvezetőség két dologban bízott: hogy udvarhelyszék, gyergyó és alsócsik székelysége fel fog vonulni s a kemény székelőklők, fadöntő izmok ellensúlyozni fogják az esetleges harcias hangulatot, a másik reménysége pedig Thury Kálmán enyhes vezetésében volt. mert a megállapodás szerint Ugron István megnyitója után átadja a gyűlés vezetését Thurynak.

Arra, hogy egyhangú szavazással és olyan ünnepélyesen fog lefolyni a közgyűlés, mint ahogy történt, ugyszólva egyetlen dissonáns hang nélkül: pozitíve tudjuk, senki sem számított. Már szívesen vették volna azt is, ha Bernády mellett emelkednek fel szónokok, különösen a fegyverlemezett agyveleji s mindig gyönyörködtető szónok: Pál Árpád szólalna fel, csak a kommunista okvetetlenkedése maradjon el.

Ha a pártvezetőség kérve-kérte volna a székelőföldet, hogy minden szavazatát küldje be a nagygyűlésre, nem érte volna el azt az eredményt, amit a kommunista párt röpecdulai meghoztak, mert valóságos ömlött a szavazati joggal bíró kiküldött sereg Brassóba. Minden vonat, amely a székelő körvasuton és a bukaresti fővonalon érkezett, tömve volt kiküldöttel. A katolikus Csík megye székelysége a papság vezetése alatt vonult el. Udvarhelyszéket pedig az ottani kör elnökök, főképpen Szakács Ferenc ref. esperes verbuválta fel. Így Csíkból 35, Udvarhelyszékről 38, kézdiorbai kerületből 14, sepsi kerületből 12, Nyáradszereada 13, Kisküküllő, Nagy-küküllő 15 szavazóval és háromszor annyi hallgatóval érkezett. akiket mind igazolvánnyal láttak el. Marosvásárhelyről csak egyetlen egy kiküldött jött: Császár Lajos műasztalos.

Ilyen érdeklődés még nem mutatkozott egyetlen közgyűlés iránt sem. Az intelligens elem az ország minden részéből sietett a közgyűlésre, mert a kommunista párt kiáltványai, mint Nagyváradon, úgy az egész ország területén megjelentek, csupán Kolozsváron nem szórták szét. Hogy miért nem, nem tudjuk. Bizonyosan nem érkezett meg pontosan a postán Bukarestből, ahol hír szerint nyomták őket.

(Folytatjuk.)

DELAVARE BOR
különlegesség ismét kapható
Goldföder Józsefnél, Regina Maria-tér.

Legmodernebb férfi ruhák „FOR GENTLEMEN”
uri-divat szalonban készülnek. Rimanócy szálló épület

Legszebb

Legjobb

Legolcsóbb

Angol férfi szövetek raktára
Róth angol posztóáruház
Piata-Unirii :: Sas-főbejárat

Leonora III.

Bemutató nyitány a filharmonikusok december 30-iki hangversenyén.

Beethoven a színpadi művek terén nem volt olyan termékeny, mint egyéb zeneművekben s egyetlen operájával, a Fidelióval lépett csak nyilvánosság elé s ez az egy opera, szerencsétlen külső körülmények folytán nem hozta meg számára a megérdemelt erkölcsi sikert.

Beethoven „Fidelio” című operáját többször átdolgozta s ezen átdolgozások folyamánya e hallhatatlan mű. A „Fidelio” opera első bemutatója Bécsben 1805. évben volt, mikor a francia csapatok megszállva tartották az osztrák fővárost s a darab nem arathatott nagy sikert a részvétlenség miatt. Beethoven később átdolgozta operáját s ezen átdolgozott operához írta meg a híres Leonora III. nyitányt (op. 72), mely a Fidelio operának 1806 évben történt bemutatása alkalmával került előadásra. Ez a nyitány Beethoven eredetiségét, kiváló tehetségét legjobban mutatja be. A nyitányban röviden összegezi a szerző az egész opera költői tartalmát. Beethoven ebben a művében t. i. a hitvesi hűséget, önfeláldozást, a művészetet legyőző szeretetet dicsőíti. Főtételét egy adagio tempóban szélesen tartott, mely gondolatokban bővelkedő bevezetés előzi meg, mely a börtönben sínylődő Florestan szenvedéseit festi. A főtétel nagyszerű temetikus kidolgozása és gazdag modulációja állandóan leköti a hallgatót. A hatást emeli a hangok erejének állandó fokozása, amelyet hirtelen félbeszakít a messziről, aztán közelebről felharsanó kürt szava, amely a felszabadító érkezését jelenti. A téma ismétlése után a szabadság, boldogság öröme csodálatos gyönyörűen kidolgozott Kóda fejezi be a nyitányt (Cserna).

A „Fidelio” opera modern előadásainál az opera előtt az egyszerű Leonora I. nyitányt játsszák, a Leonora III. pedig a II. felvonást előzi meg.

A „Fidelio” operához 4 nyitányt írt Beethoven, azonban a Leonora III. nyitány a legismeretesebb és a filharmonikus koncerteknek frequentált műsorszám.

Beethoven nagyszerű művét, mely itt először került bemutatásra, a nagyváradi filharmonikusok teljesen komplett nagy zenekarral interpretálják.

L. Ady Mariska

*

Egy eleven arcú fiúcska levelet hozott a Nagyvárad szerkesztőségébe.

— Ambrus Zoltán vagyok, mutatkozott be, L. Ady Mariska küldötte ezt a levelet.

Verseskötetre szóló előfizetési felhívás volt benne, amely az erdélyi irodalom szíveszorongató helyzetéről beszél.

Különböző erdélyi lapokban megjelent verseimet összegyűjtve, óhajtanám az olvasóközönség kezébe adni, — mondja a felhívás.

E lépésre néma dicsvágy sarkal, de súlyos betegségem kényszerít, mely máregy év óta munka s így keresetképtelenné tett.

A könyvecske Székelykeresztúron jelenik meg s aki 30 lejjel előfizet rá, nemcsak az erdélyi irodalomnak adoz, de tanuláshoz segíti három gyermekemet, kik a háború szerencsétlen áldozatai és árvái. L. Ady Mariska.

A szomorú sorsra jutott költőnő Ady Endre unokanővére. Az ura elesett a harc-

téren s három gyermekével nagy nyomorba jutott. A gyermekek 8—12 évesek. Egyideig nővérénél, Falk Antalnénál, a kolozsmegyei Középlakon tartózkodott, de súlyos ideg- és tüdőbaja miatt a kolozsvári klinikára szállították a napokban.

Ady Endre nagyon szerette ezt az unokahugát, gyakran felkereste leveleivel s a rokonságból náluk időzött gyakrabban. L. Ady Mariska volt az, aki hitt Ady Endre küldetésében s bátorította unokabátyját, amit Ady hálásan vett. L. Ady Mariska egyengette a kibékülés útját a költő és szülei között, akikkel jó viszonyban volt. Legutóljára az érmindszenti Ady-ünnepségen vett részt, de betegsége rövidesen levette lábáról.

Az Ady-vér megérzik Ady Mariska költészetén, nála is a szenvedés és szomorúság hangja csendül fel a verssorokban. A fájdalom nála nem költői póz, hanem véres valóság.

Aki az erdélyi irodalomnak s egy Adynak akar áldozni, a Nagyvárad szerkesztőségében előfizethet a verses kötetre.

Olcsó cipők!

A „DERBY” Cipőgyár R. T. már csak rövid ideig

fogja cipőgyártmányait szabott, gyári áraiból

15%-os árengedménnyel árusítani.

„DERBY” CIPŐÜZLETEK:

I. Bulev. Regele Ferdinand 2. sz. II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.
Bazár épület Gyárépület
III. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

Karácsonyi és újévi árak!

Gyermek és női gyapjú sapkák	22, 37, 49 L
Gyermek és női keztük	5, 18, 39 L
Női és férfi íeli sálak	48, 98 L
Női gyapjú jumper	225 L
Női lélek melegítő	120 L
Női és férfi divatmellények	450, 525 L
Női reform adág	52, 85 L
Gyermeksvetterek	120 L
Gyermek berliner garnitúra	93 L
Női harisnyák	25, 30 L
Női flior harisnyák	50, 75 L
Férfi sokni	18, 24, 30 L
Férfi alsónadrág	98 L
1000 jardos cerna 50 es	19 L
1000 jardos alsósál	13 L
Zebkendők	5, 14, 15 L

Klein Sándor és T-sa

Strada Ciorogariu No. 1. (Uri)-utca 1. szám

Korcsolyák legolcsóbbak Kun vaskereskedőnél

Új modern cipő szalon Főrész és Társa

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 23. szám
Elvállaljuk férfi és női luxus cipők készítését a legszebb kiviteiben. Javításokat gyorsan eszközöltünk

Brüder és Katz
urlszabók

Strada Avram Iancu 11. SZ.
(Kossuth Lajos-utca)

SÁRCIPŐ HOCIPŐ és TORNA-
CIPŐ prima gyártmányu dus
választékban reklam árban
kapható

HAAS LIPOT
Linoleum üzlete, Bul. Reg.
Ferdinand 5.

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII. Dohány-utca 84. szám alatt.

a legjobban készít elő középiskolai magánvizsgákra.
Kivonat és magyarázatok munkáit megrendelhetők

Legtöbbször
VERESBOROK Godlieder József
előadását megkezdem. Regina Maria-tér.

Tek ntse meg „FOR GENTLEMEN” uri divat salont
Rimanóczy-szálló épület — Külön látványosság —

A temesvári duplamalátá

Corvin-Sör

ismét kapható!

Üzletátrendezés miatt,

zománczott lábosok, fazekak már
L. 12-től. Karácsonyi a csó dísz-
mütárgyak, játékok, bazarárak,
kalyhaelőtétek, „Meteor” folyton-
égő zománczott takaréktűzhé-
lek leszállított áron kaphatók

Tarsoly János
vaskereskedésében, Sas-passage

MARKOVITS JÓZSEF kelengye, fehérnemű és béke-
minőségű cérvászon lerakata
Megnyílt! Strada Ciorogariu (Uri-utca) Nyiri-ház. Megnyílt!
Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Kérném a nagyérdemű közönség szíves meggyőződését

Irni kellene erről

*

Kezdetben volt a rajongó fiatalember. A fiatalember egyszer friss lapot vett a kezébe, olyat, ami még meleg volt, ahogy kikerült a gép alól. Kinyitotta az újság árkuait és a lebegő szellő az orrába vitte az őröm kissé édes, kissé savanyu mákonyzú szagát. Ettől elbódult egészen. Viszont a szívébe elbódult valami eddig ismeretlen érzés, úgy, mint amikor a tikkasztó szomjas pusztán az oroszán elsírja a semmibe magát. Hasonlított ez az állapot a szerelem ébredéséhez, amit akkor érez néma sajálgással a szív, amikor kitarul, hogy a felségség, mindenek felett uralkodó jövővényt befogadja.

Másnap a rajongó fiatalember, ittasan az ölbetűt mámorától beállított egy reklációba:

— Újságíró akarok lenni, mondotta reszkető hangon az ingujjas főszerkesztőnek, mint egy szerelmi vallomást.

A főszerkesztő éppen lusta volt irni, nagyon meleg is volt, nagyon is emlékezett még az előző felőrára, — intim félhomály, színművészet, — és a többi és a többi...

— Barátom, vegyen egy ceruzát, ott a papír és írja! — Szólt a főszerkesztő és lediktálta a közigazgatási bizottság legutóbbi üléséről szóló tudósítást, mely a szénapiac elhelyezésével foglalkozott.

*

A melle büszkeségtől dagadt, amikor először végig ment a rendőri cella folyosón. A kulcsos rendőrt bátyámnak szólította és vállonveregette, egy detektív volt viszont az első, aki komolykodó jellegű munkájához a szerkesztői címet adományozta. Bár ingyen, de nem díjmentesen. Díja a detektív nevét feltüntető rendőri közlemény volt. Egy hír elvetemült besúranokról, akiket Posztós János detektív fáradságtól energiával üldöz. Az első hír! Mily döbbenetes nagy boldogság kinyomtatva látni először azt, amit irtunk. Saját kézzel és saját gondolatból. Rettenetes!...

*

A rajongó fiatalember nagy tettekre sarkalta magát. Elhődjében az elhivatottság érzése ütött tanyát. Szerinte ilyenek voltak a megszállottak, ismerősei szerint a megháborodottak voltak olyanok, mint ő. A rajongó fiatalember azonban nem befolyásolták kicsiny kishitűségek. Képzeletét a magasba szegte, s miután már túl volt azon a nagy riportján, mely a prostitúcióval foglalkozott, elhatározta, hogy valami nagy és maradandóbb értékű cikket ír. A cikk témáját, mely a vallás gátló szerepét volt hivatva kimutatni egy igazságosabb társadalmi kialakulással szemben, a következő címben foglalta össze: Vallás és társadalom.

— Hogyan, — szólt a szerkesztő és visszaadta a kéziratot, — nem gondoltam Önt ennyire naivnak. Az előfizetők részint keresztények, részint viszont zsidók. Más vallású előfizetőről, várjon csak, nem is tudok. Még ha a budhizmussal kapcsolatosan fejtegetné... ezt az izét... ezt a kényelmetlen kérdést.

*

A szerkesztőmnak igaza van, állapította meg a rajongó fiatalember, rajongása bár egy kissé leket kapott. Vizes lett, nehéz és mélyebbre merült az élet hináros óceánján. Új témája merészen elkerülte a vallás szakadékeit, melyek mint atehistát, különben sem érdekelték. Ezuttal cikke a

való életet cselelt: egy öreg köztisztviselőről szólt, valaha nagy, fényes név birtokosáról, aki kieséppent az állásából, volt egy kis birtoka, a birtokát kisajátították, volt egy kis háza Nagyváradon, a házába be se engedte a lakástörvény, s amikor egy szobrász lakásba beférközött, elrekvirálták tőle, mint illetőség nélkülítő.

— Bravó, — szólt a szerkesztő és két vastag könnyesepp pottyant ki a szeméből, ez igen.

Másnap azonban hiába kereste a cikket a lapban. Nagy üres folt tátongott a helyén. A cenzura törölte.

*

A cenzornak is igaza van. Így szólt önmagához a fiatalember, aki már nem rajongott, de nem is csüggedt el. Minek a háborgó kedélyeket még jobban háborgatni. Az, hogy valami az újságban napvilágot lát, vagy sem, úgy sem változtat a tényeken. És tudta is, hogy egyre fejlődő lelke ellenállhatatlan varázsszal a szép-művészetek felé sodorja. Az alkalom éppen kínálkozott. Városunkban kiállítás rendezett Nagykép Demeter a külföldi relációkban is elismert hírneves piktor.

— Ez az, — rivalt fel magában a fiatalember, ez az! Ez az az alkalom, amikor el lehet és el kell mondani, hogy az új művészeti irányok, melyek a kor szellemét dokumentálják, a fejlődés micsoda új perspektívát nyitottak meg, és elment a verniszsáza, amelyen városunk kulturéletének krémje adott egymásnak találko-

Eltörölték a különféle városi üzemi igazgatóságokat.

Dr. Popovici Miklós prefektus már több ízben behatárolt foglalkozott a városi üzemek kérdésével. A prefektus kereste a módokat, a melyeknek segítségével az üzemek vezetését gazdaságosabbá lehetne tenni. Ebből a szempontból első sorban az üzemek szervezetét tette tanulmány tárgyává és elhatározta, hogy az üzemek vezetését a városi tanáccsal karöltve egységesíteni fogja.

Ebben a tárgyban a prefektus elnökletével a tanács legutóbbi ülést tartott, a hol az üzemek szervezetét lényegesen módosították. A prefektus a hozott határozatot azonnal jóváhagyta és az új szervezeti szabályzatot tegnap vitte a polgármester Bukarestbe szankcionálás végett.

A szervezet eltörölte a különféle üzemek igazgatóságát és valamennyi üzem számára egy igazgatóságot rendszeresített. A három eddigi igazgatóság 36 tagból állott, ez új igazgatóság csupán 9 tagból áll. Ugyancsak egyetlen felügyelő bizottság lett csupán 4 teggel. A tantiemek teljesen eltörölték, hanem e helyett jelenléti díjakat állapítottak meg ülésenként, még pedig a villamos münél 500, a vízmünél 300 és a köztisztasági üzemnél 200 lejt. Egy hónapban egy-egy üzemnél legfeljebb két ülést szabad tartani. A jelenléti díj csak annak jár, ki az ülésen tényleg résztvevő. Az igazgatóság tagjai a polgármester, főjegyző, főügyész, pénzügyi tanácsos és még a bizottságból ki-nevezendő négy tag. A felügyelő-bizottság tagja hivatalból a főszámvevő és ki-nevezendő három tag.

Az új rendszernek a takarékosági célzati körül az a nagy előnye van, hogy az igazgatóság ismerni fogja az összes üzemek menetét, teljes áttekintése lesz valamennyi üzem anyagbeszerzéséről, pénzügyi vezetéséről.

Tudvalevő, hogy az üzemek felülvizsgálására Hodor Viktor közigazgatási

zót, Ah, a verniszsáz. Ott volt dr. Múbarát, dr. Kiváló Elme, a jogászvilág kitünő tagja, Sparkassza Elemér a nagyképzettségű bankdirektor. A képek is ott voltak, a Nagyképek is sógorságra és komaságra visszamenően.

A cikk is elkészült.

— Ej, szólt és húzott a szerkesztő, a fene kezd ezzel a Nagyképpel. Azt gondolhatná, hogy azért irunk az új művészi formákról, mert amit csinál, csapnivaló régi mázolinány. Irja kérem meg csak egyszerűen, hogy minden képe kiváló műalkotás, amelyek minden bizonyára gyorsan vevőre találhatnak.

*

Egy szenzációs botrány! Na, erről kellene írni! Pardon, egy napilapnak érdekeltégei is vannak. A színház! Koloratur Printyó már éppen megérdemelné... Pardon, nemcsak a lapnak, a munkatársnak is lehetnek érdekeltégei.

Bátorság. Egy ilyen vas téma, panama, ami már a fejétől büzik. Ugyan? Tudja maga, hogy milyen összeköttetései vannak annak a magas állású urnak. Mainapság egy kisebbségi lapnak igazán vigyázni muszáj.

Miről kellene írni. Amiről szabad, arról nem lehet és viszont. Hát erről.

*

Végre egy cikk, ami szerencsésen lement.

Bárdos László.

vezérfelügyelő-bizottságot nevezett ki. Ez a bizottság megtette a jelentését, amely az üzemek vezetőinek bevonásával tartott tanácsülés elé került. Popovici prefektus a jelentés és a beható betekintés alapján az üzemek vezetését teljesen rendben találta és csupán részletekérdésekben rendelte el a szükséges intézkedéseket.

Ha elegánsan
akar öltözködni, keresse fel
HERSKOVITS
elsőrangú úri szabó üzletét, Str. Gen. Mosolu (Mezey Mihály-u.) 7.

NAGYÜZEMEK
TUNGSRAM
ÉGŐVEL VILAGITANAK

A LEGGAZDASÁGOSABB
IZZÓLÁMPA!!

Leszebb **Butorok óriási választékban!** **Legjobb**
Vallersein Ferenc utódai **DANIBERG és WALDNER** **butoráruházban**
Legalcsóbb **Strada Nicolae Iorga No. 19. (Zöldfa)-utca 19. szám.** **Alapítottatt 1869**

Egy nap alatt épülő vasház

Budapestről jelentik: Förster Frigyes mérnök évek óta kísérletezik a gyorsan és olcsón épülő vasházakkal. Másfél év óta elkészült tervével és hozzájárult a kivitel munkájához. A ház tulajdonképpen vékony vaslemezről áll, amelynek egyes részei fagerendákra vannak szerelve és hogy a lemez merevvé váljon, Förster léceket is épített be. A ház egy-egy fala két ilyen vaslemez, amelyek között hőszigetelő anyaggal töltötte ki a teret. A vas, mint minden fém, igen jó hővezető. Télen jég-hideg, nyáron az izzásig forró. Eppen ezért, éppen úgy, mint a jégszekrényeknél, hőszigetelőt alkalmazott Förster a falat középső két vaslemez közé és ezzel elérte, hogy a vasház nyáron hűvös maradjon, télen pedig a fűtés melege bent maradjon a szobában. Többen megnézték a kész mintaházat. Nagyon kedves kis villa, amelyben a két szobán kívül mellékhelyiségek is vannak. A szobák falait díszes és szép színű domborulatok díszítik. Az egyik szoba olyan, mintha fatapéta volna benne, a másik fala selyemfestésnek látszik. Pedig csak a vasat festették be. Maga a ház több, egyenként másfél méter hosszú és három méter magas épület-elemből áll, amiket nagy csavarok tartanak össze. Az egyes épületrészeket már úgy készítették, hogy vagy ablaknyílás, vagy ajtó van rajta. A ház nem nyugszik különösebb alapépítményen, csupán mint a vasuti sín, kavicsra. Eppen ezért hihetetlen gyorsan felépül. Alkatrészei a gyárban készülnek, az összeállítás pedig alig egy napig tart. Ilyen módon kis családi házak igen gyorsan építhetők fel és ezzel a lakáskérdés problémája nagy lépéssel haladna a megoldás felé. Ha azután a lakás a családnak szűknek bizonyulna, egy-két szoba könnyen hozzáfűzhető a házhoz, sőt emelet is húzható rá. A falak moshatók, ami viszont egészségügyi szempontból igen előnyös. Egy-egy ilyen ház 32–40 millió magyar koronára kerül. Förster találmányát még nem hozta nyilvánosságra. De már három megrendelése van. Egy bankár emeletes vasvillát épített a Rózsadombra. Egy szegedi földbirtokos a szőlőjébe épített vasházat, míg egy lakás nélküli mérnök, aki a pestszentlőrinci baraktelepen lakik, Budán bérelt telket, ahová szintén vasházat épített.

H. G. Wells: Az Álom

Az ismert fantasztikus író, miután lehozta a Mars lakókat a földre, az Időgéppel az emberiség szomorú jövőjét feltárta egy csodálatos regényben, amely most jelent meg a Géniusz kiadásában nagy fordításban, kétezeréves távlatból veszi kritika alá mai társadalmi berendezésünket.

Regény ez a könyv, egyike a leglebilincselőbb történetekkel, amely kétezeréves jövőből a mába helyezi át a történet hőseit: Sarnacot. Akkor már a világ felszabadult a mai társadalmi és erkölcsi kötelékek lebilincselő hatalma alól, szabad emberek szabad szelleme sajnálkozással olykor megdöbbenéssel nézi szomorú vergődésünket, céltalan életünket s bizonytalanságunkat, amelyben ma részünk van. Egy hihetetlenül érdekes története ez a könyv egy angol családnak, amelynek során mai társadalmi berendezkedésünk korhatóságát érz meg az olvasó s meghatározó részvétellel követi egy szerelem fejlődését s széthullását. Igazságai meggyőzők s elkápráztatók, csodálkozunk, hogy nem jöttünk rá eddig magunktól s az események drámaiságát indokoltnak látjuk. Egy tiszta gondolkodású, meleg szívű, emberiesen gondolkozó író munkája ez a regény, amely több, mint egy olcsó mesemondás, szebb, mint egy érzelmes történet s becsületesebb, mint azok a könyvek, amelyeket ezerszámra irnak s kiadnak, mert nemcsak tükör, hanem emberi átalakulásunk, felszabadulásunk titka is benne van. Azok a pofonok, amelyeket a rossz irodalom, hitvány művészet, szakadozó házassági rendszerünk, szomorú életünk, bizonytalan jövőnk, társadalmi hazugságaink e könyvben kapnak, az olvasóknak jól esnek, mert igazságosak. Az Álom, amelyet Kiss Dezső fordított magyarra s eddig harmadik ezer példányban jelent meg, a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában már olvasható.

Karácsonyra!

Női, férfi- és gyermekharisnyák, keztük, fehérneműk, esőernyők, szveterok, zsebkendők, selyemsálak, nyakkendők óriási választékban

Szenszki Miklósnál, Sas-passage

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - C. Fundatia pentru

Idénycikkek feltűnő olcsó árakban

Angol tennis flanelek	39 —	leltől
Velour barchend	45 —	leltől
Divat velourok	93 —	leltől
Divat zsinór barchendek	60 —	leltől
Duplaszéles gyapjuszövetek	100 —	leltől
Mosó cretonok	33 —	leltől
Jó fehérnemű silfon	33 —	leltől

costüm kelmék, angol férfiszövetek köpeny plüschök és bársonyok

Féhrneműk szőnyeg függöny nagy választékban
Kötött, szövöttáru, harisnyák, keztük, továbbá ur diva cikkek, ingek, gallérok, nyakkendők Dr Jaeger alsóruhákat

CZILLÉR IMRE nagyáruházában

Nagyvárad legrégebbi szűcs és szőrmeáruháza.

Zboray Gyula és Tsa cég

áthelyezve Bulv. Regele Ferdinand 8.
(Stepper cukrászdával szemben)

Ajánlja deán felszerelt raktárát a n. é. közönség szíves figyelmébe.

Feltűnő olcsó árak!

PAPLANOK méret után is!	Prima mosott schiffon	Lei 36	Teljes mennyiségű kelengyék
	Prima mussolini vászon	38	
	Garantált színtartó ingzefir	38	
	90 cm. sz. batiszt schiffon	59	
	150 cm. sz. lepedő vászon	118	
	Divat szövet barchet	79	
	Divat velourok	88	
	Világhírű medve fonal eredeti gyári árban		

UNGÁR ÉS GLÜCK

„Del-Ka” áruháza
Sas-Passáge. Főbejárat. Sas-Passáge.

EZÜST BRILLIÁNS ARANY SVÁJCI

évszázados és dísz tárgyak;
és gyöngy ékszerek;
és platina ajándék tárgyak;
zseb- és női karórák nagy választékban.

Állandó nagy raktár kina-
ezüst és alpacca évkész-
let és dísz tárgyakból, to-
vábbá falórakból.

KÁLMÁN SÁNDOR

ékszerész

Telefon 606 Platin Uniri

Figyelem

Valódi francia fehérnemű

csipkék, himzések

Legújabb divatu himzett ruhadisek,
szallagok, harisnyák, keztük,
schállak, férfi és női
fehérneműk

gyermek szveterok és a legfinomabb férfi
és női zsebkendők, Nyakkendők és divat
gombok. Állandó olcsó árban
Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 10. LONDON

Karácsonyi reklám árak

Csak december hónapban

LINOLEUM Haas Lipót

GYÁRI FŐRAKTÁRÁBAN

Románia legnagyobb linoleum, viaszos-
vászon, gummi áru, gummi kabátok és
szőnyeg különlegességek szaküzlete

Oradea-Mare,

Bulevard Regele Ferdinand No. 5.

Raktárak:

Cluj. Str. Universitaii 1.

Timişoara, Str. Regele Ferdinand 7.

	eddig Lej	most Lej
Prima futószőnyeg gyönyörű mintákban	115	96
Prima futószőnyeg gyönyörű mintákban	125	104
Gyökér futószőnyeg legerősebb 90 cm. széles mtr.	200	170
Hencser takaró	1750	1550
Ágy elé való bevégzett sző- nyeg	170	150
Viaszos vászon asztalterítő 60×100	95	75
Viaszos vászon asztalterítő 80×110	140	110
Viaszos vászon konyha garnitúra asztal-, kredenc-, szék takaró komplett	266	182
Linoleum futószőnyeg legjobb minőségben beleégetett mintá- val 70 cm. széles	200	167
Linoleum prima minőségű be- leégetett mintával 200 cm. széles	540	475
Ajtó és mosdó elé való Lino- leum	212	177
Linoleum helyiségek bevoná- sához egyszínű, barna, zöld vagy terakta szintben 200 cm. széles, négyzet méterenkint	302	262
Linoleum ebédülőszőnyeg	800	700
Ebédülőszőnyeg kétoldal has- ználható	1060	950
Bárvásznak kárpitosok és ko- csigártók részére	135	115
Felöltőszertű gummi kabát ele- gáns faonokban	1000	875

Ezenkívül nagy választék
legjobb minőségű hócipő, sár-
cipő és tornacipőkben, láb-
törlők, faliszőnyegek, iskola
táskák, lemosható gallér és
kézelőkben, mindenféle
gummárukban stb. stb.
Játékáruk nagyválasztékban

Eladás
nagyban és kicsinyben!

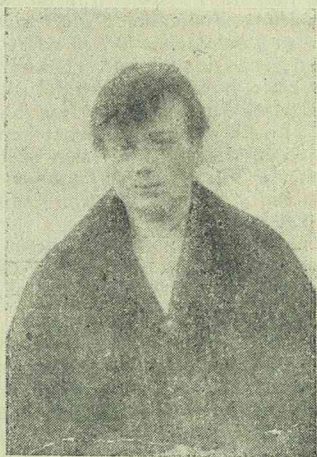
aratás színhelyét. Mindenki betekint a vezéres vállu rendőr mögött, utoljára meg nézni, a csendes, jómodoru bécsi hazas párt...

„Egész éjjel sirtak az urék“

A riporter kötelessége a rettenetes bizonytalanságból kihámozni az okot, miért irtotta ki családját Baleck Rudolf.

A házbellek közül A míg Ferenc biztosítási tisztviselő és Fried Józsefék voltak jóviszonyban Baleckékkal Egyszerűen, de jól éltek, rajongásig szerették egymást a férj és feleség, nem jártak sehova, minden örömről, boldogságról gyönyörű kisgyermekük volt. Amigőknél tegnap este bent volt a kis Nelly. Nyolc óra utánig zongorázott a kis csöppség, mert már azt is tudott. Édesanyja bejött érte és hazavitte. Nem vettek észre semmit a fiatal asszonyon.

Szilágyi Margit, Baleckék eselődje a következőket mondja:

Baleck Rudolfné

— Tegnap este az úr nem vacsorázott itthon. Bécsből érkezett valami úr, azzal együtt volt el. Tíz órakor már itthon is volt. En kitisztottak a cipőket és le akartam feküdni.

Arta lettem figyelmes, hogy az úr, meg a nagyságos asszony is hangosan sírnak.

— Elmult egy óra, még mindig sírás és beszélgetés hallatszott ki.

— Nem hallotta, mit beszélnek — kérdeztem.

— Hallottam, csak nem értettem, mert mindig németül beszéltek. Nem tudtam elképzelni, mi lehet az oka a sírásnak, mert soha nem veszekedtek az urék, még egy hangos szót se hallottam, mióta itt vagyok. Lefeküdtem. Késő éjszaka megint csak sírásra lettem figyelmes és így ment ez egész reggelig, amikor az úr elküldött engem a két levéllel. En el is vittem Bárdos ügyvéd úrnak a levelet, mire visszajöttem, már halott volt...

Mór Józsefné az első segélyt nyújtotta a még élő Balecknének: egy vizes borogatást tett a fejére. A következőket mondta:

— Nem is sejthetem, mi okozta ezt a borzasztó dolgot. Mindennap együtt voltunk, láttam, ismertem őket és nem vettem észre semmit. Férjem, aki főnöke volt Balecknek, mindig, mint a legpontosabb, legbecsületesebb emberről beszélt róla. Üzleti bajok miatt történt volna mégis, nem tudom. Férjem az üzleti ügyekről engem nem informált, de el sem tudom hinni, hogy itt lehetett a baj.

— Tudja Asszonyom, hogy itt van a gyár bécsi igazgatója — kérdezzük.

— Igen, tudom a férjemtől. Máskor is jön, minden hét-nyolc hónapban, nem hiszem, hogy valami különösebb oka lehetett az igazgató úr idejövételének, különben, nem tudom.

Bittenbinder Sándorné, aki családjával együtt a legjobb baráti viszonyban volt Baleckékkal, a következőket mondta:

— Tegnap reggel láttam utoljára Baleckné. Itt volt nálam, jött megkérdezni, hogy kell valami finom fasírozott húst készíteni. Az igazgatót várta tegnap este vacsorára, azért akart valami különösen finom vacsorát készíteni. Megmondtam, amit kérdezett és elment. Nem tapasztaltam semmi különösét rajta.

— Mennyi fizetése volt Balecknek, — kérdeztem.

— Ugy tudom nyolc ezer lei fix és utazásai alkalmával ötszáz lei napidíj. Anyagiakban nem szűkölködtek. Az ember nem tudott magyarul, az asszony és a kislány már egészen jól beszéltek magyarul is.

— Tessék elhinni, majd megőrülünk a bizonytalanságtól, mi okozta ezt a borzalmas tragédiát. Talpig becsületes ember volt, valami bűn tapadna mégis kezéhez? Nem, nem hiszem. Családi baj, feltételezés? Hisz úgy szerették egymást, mint házasságuk első napján, nem tudhatom mi történt.

A család minden tagja levert és szomorú, úgy gyászolják a Baleck-familiát, mintha rokonaik lettek volna.

A déli órákban jött ki a helyszínre dr. Sovrea Valér vezetőügyész is. Leltározta a szobában. Kézpénzt 481 leit és 34 lei értékű nickel-pénzt találtak, amelyet lefoglaltak. Lepecsételték Baleck Rudolf levelezését és iratait.

Száztizenhatezer leiel nem tudott elszámolni Baleck Rudolf.

Tegnap este a Pál-vendéglőben együtt vacsorázott Carol Duisburg, a Duisburg-cég egyik főnöke és Baleck Rudolf. Igazgatójával beszélt utoljára Baleck Rudolf, azután hazament.

Carol Duisburg igazgató szívesen áll a rendelkezésünkre, a következő felvilágosítást adta:

— Szokásos ellenőrző körúton vagyok külföldi fiókainknál. Ezért jöttem ide is. Baleck meghívott vacsorára, de nem akartam alkalmatlankodni náluk és kértem, jöjjen ő ki valamelyik vendéglőbe. Együtt is vacsoráztunk, beszélgettünk üzleti dolgokról. Azután elváltunk, ő hazament családjához, én pedig a hotelbe mentem lefeküdni.

— Más nem történt, igazgató úr — kérdezzük.

— Nem.

— Az üzleti könyvekbe beírózott már, nem tud valami hiányról, visszaéléssről — kérdeztük.

— Hét éve van nálunk alkalmazva Baleck Rudolf — feleli Duisburg igazgató — megbíztam benne vakon, mert becsületes ember volt. Még nem rovincsoltam, de nem is hiszem, hogy kárunk lenne.

— Megértem igazgató úr álláspontját, hogy nem akar egy halott ember bűneit beszélni — feleltük, — de a való tényről kibogozásához szükséges volna az ön tnyilatkozata.

— Még egyszer kijelentem, semmi k nem okozott nekünk Baleck Rudolf mondta határozottan Duisburg igazgató

— Nem is sikkaszthatott — mondta Mór Ferenc, a fiók pénztárát én kezelte ő csak a könyvvezető volt.

Duisburg igazgató a Nagyvár munkatársa előtt nyilatkozatával szembe dr. Sovrea Valér vezetőügyésznek Barbat rendőrkapitánynak felmutatva Baleck Rudolf hozzá írt levelét, amely

bejelenti, hogy száztizenhatezer leiel nem tud elszámolni. Kéri Duisburg igazgató elnézését.

A három éves Nellyke

Ezzel meg is oldódott a szörnyű tragédia nyitja. Rosszul sikerült üzletek miatt ezzel a pénzzel nem tudott elszámolni Baleck Rudolf és az utolsó percben, amikor a felfedezés már a feje felett lebegett, kitta egész családját és maga is öngyilkos lett.

A halálban vergődő asszony, a kórterembe

Délután tíz óra után érkezett a merckesi a kózkórház elé. Elsőnek egy meg szállt le, a karján egy pólya. A nyolc éves kislány már halott. A sebészeti műtőterembe viszik a vergődő, önkivületi állapotú lévő asszonyt. Nem lehet megoperálni csak vastag pólyákkal a fejét kötik ujra, hogy az elvérzést megakadályozza. Amikor az alvadt vért mossák le, a hideg vizet talban agyvelőrések uszkálnak. Menthetetlen...

A 14-es női kórtérben dr. Brückner orvos vezet be bennünket. Erősen bekötött fejjel az ágyon fekszik a szerencsétlen asszony. Szép nő volt. Nagy derékig érő barna haja a feje alá gyűrődik. A vékony takaró rátapad a testére. A melle erősen zihál és úgy hörgő, hogy az egész szobát megtölti a zörgő-zakatoló halálvergődés zaja.

Az ágya mellett egy ápolónő ül, a sarokban a kályha mellett egy falusi néni kegyelmezőben. Ide jött melegedni...

Az ágy lábánál az éjjeli szekrényen egy kis rongyosomagg. Egy fehér pólya, egy szennyes kendővel letakarva. Vigyázva felemeljük. A kis nyolchetes Rudolf. Olyan kövér kis gyerek volt szegény. A csöpp kis szája félig nyitva van. Jól táplált arcoskaja már viaszszínű. Arany-szőke haja van. A szemei már sötétlen árnyaltak és a homlokán egy kicsi fekete folt van, csak annyi, mint amennyi egy bab-szem helye. Itt hatolt be a gyilkos golyó. Az arca egy csöppet sínes eltorzulva. Mintha aludna. Ráhuzzuk a fejére a kis halotti lepedőt. Borzasztó ravatal.

— Csak órák kérdése a halál, — mondja az orvos — és a hörgő asszonyra mutat. Fehér kötés övezi az arcát. Szép szabályos vonásait nem torzítja el a fájdalom. Az ajkai viaszfehérek. Olyan, mint a panoptikumok halott figurái. Egy pillanatra sem tért magához...

Délben a Nagyvárad telefonját véletlenül bekapcsolták a kórház telefonjába. Dr. Bárdossal akartak beszélni. Megkérdezték: Ki beszél?

— Itt a kórház! Nagyságos ur kérem, meghalt az a nagysága, akit a Lázár Vilmos-utcaból behoztak. Ezelőtt egy perccel halt meg.

Déli egy óra 45 perc volt. A tragédia-nak vége, a családnak minden tagja: a férj, a feleség, a két ártatlan gyermek halott. Most már senkinek sincs közülök földi elszámolása...

A négy halottat az olasz-i hullaházban ravatalozták fel. A boldog családi fészekben hivatalos személyek sürgőnk-forgognak, lepecsételik a butorokat, mindent, ami tanuja volt a borzalmas, véres reggelnek.

A kis ébresztő óra még délután négy órakor is tik-takkolt és halálos csendben jelezte, a percek mulását...

Tündér kisasszony arany kalitkában

a ma délelőtti gyermekmatiné műsora
Dorian film.

Leszállított karácsonyi árak a Fischer áruházban

Saspassage a virág üzlettel szemben

1 pár I-a Téli zugos női harisnya	30 lei
1 " I-a Házi " "	32 "
1 " I-a Standard " "	35 "
1 " I-a Kötött " "	45 "
1 " I-a Flor " "	75 "
1 " I-a Selyem flor fáttyol " "	85 "
1 " I-a Pastel férfi sockni	19 "
1 " Standa d " "	22 "
1 " Prima téli " "	25 "
1 " Divat pastel " "	29 "
1 " I-a Boka himzet " "	35 "
1 " I-a Jaguard divat " "	40 "
1 " Divat-hosszu férfi harisnya	90 "

Patent gyermek harisnyák 18 leitől
Gyermek keztyűk gypaju 39 leitől
Női keztyűk I-a 50 leitől
Férfi keztyűk I-a 55 leitől
Vászon zsebkendő 14:50

Több száz különféle cikkek rövidárúak
olcsón vásárolhatók.

Barát Móric karácsonyi kiállítása

Ma délelőtti nyitja meg a Halkon termében Barát Móric festőművész kiállítása. A tárlat pompás anyaga olyan nagy változatosságot varázsol az immár permanens kiállító-helyiséggé avanzsált Halkon falaira, ami különösen alkalmas arra, hogy a közönség éppen karácsony napjaiban itt találja meg az önmaga izlésének legmegfelelőbb piktorális élményeket.

Barát művei között nagyszerű, színes figurális képeket, aktokat, gyönyörű nagysebényi városrészeket találunk. Friss, erőteljes impresszionista bravurokat, amik e kiváló piktor-embert az erdélyi festőművészek legelső soraiba emelik. Barát mindig decens, mindig érdekes témaválasztásaiban, színeiben pedig sokszor valósággal tobzódó.

Kiállítása a legteljesebb reménységek jegyében nyílt meg: egy igaz, nagy művész oly alakításai kerülnek általa a közönség elé, melyek a művészei köveleményeken kívül a legkényesebb polgári izlést is kielégítik.

Szabadiára helyezték Hitler Adolfot

Münchenből jelentik: A bajor kormány igazságügy-minisztere, Gürtler dr az utolsó szükséges formalitásokat is elvégezte Hitler Adolf és Kriebler, a novemberi puccs résztvevőinek szabadlábra bocsátása ügyében. A novemberi puccsisták egyidejűleg Fehrenbach, Mühsam, Sauber, Kart és Bolschewsky kommunistáknak is megadták a szabadságot, akik a müncheni tanácsköztársaságban vezető szerepet játszottak.

Mint nyilvánosságra jutott, a legelső országos törvényszék határozata úgy szól, hogy Hitler azonnal szabadon bocsátandó. Hitler és Kriebler hátralekös büntetését felfüggesztették.

ÜLDONSÁGOK

* Ülésre hívta össze Mosoiu tábornok a nagyváradai liberális párt választmányát. A biharmegyei és nagyváradai liberális párt választmányát Mosoiu tábornok, a liberális párt elnöke e hó 28-ára, vasárnap délután 5 órára gyűlésre hívta össze. A vasárnapi gyűlésnek programja két alelnöknek, egy főtitkárnak, egy gondnoknak és egy pénztárnak megválasztása. A gyűlést a liberális párt klubhelyiségében fogják megtartani.

* A karácsonyi munkaszünet. A karácsonyi munkaszünet a pékeknek nem engedi meg az árusítást. A pékek most kéri, hogy legalább délig árusítsanak, mert hiszen akkor friss kenyér és sütemény egyáltalában nem lesz karácsonyra.

* Brassó tanulságai. Tabéry Géza-nak tegnap megjelent ily című cikkére Pálffy Gyula és Peredy György feleletet írtak. Ezeket, valamint a közönség köréből beérkezett reflexiókat lapunk legközelebbi számában közöljük.

* Előléptetések a tanfelügyelésén. Tegnap érkezett le a közoktatásügyi miniszter rendelethez, amely több előléptetésről intézkedik. Corbu-Szilágyi János tanügyi inspektort a kisebbségi középiskolák kerületi inspektorrá nevezték ki. Helyébe dr. Caba Agoston kerül, akinek az állását mint delegált inspektort, Barbusescu János fogja betölteni.

* Revolveres támadás Morár rendőrszolgálat ellen. Tegnap éjszaka életveszélyes kalandja volt Morár György rendőrszolgálatnak. Goidu-utca 33. szám alatti lakásának ajtaját akarta kinyitni, amikor két revolverlövés dördült el a ködös téli éjszakában. Mindkét golyó pár lépésre Morár Györgytől fúródott a falba. Morár búnszolgálat nem vesztette el lélekjelenlétét, merénylője után futott, akit az Ór-utca sarkán utolért és rövid, de izgalmas tusa után lefegyvereztet. A merénylőt a rendőrségre kísérték, ahol kitűnt, hogy Fazekas György 32 éves, gör. kel. vallású rendőr, akit Morár különböző szabálys-

talanságok miatt megbüntették. A merénylő rendőrt tegnap átkísérték az ügyvédségi fogházba.

* A háziorvosi díjak megállapítása. Az országos orvosi szövetség nagyváradai fiókjának választmánya f. hó 18-án tartott ülésén a következő határozatot hozta: Az 1924. évre szóló és 1925. január 1-én esedékes háziorvosi díjat 3000—8000 leiig terjedő összegben állapította meg a teljesített munka és az illeték anyagi viszonyaihoz mérten. Dr. Maior elnökhelyettes, dr. Kassay titkár.

* Új doktor. Draghici Mihály jogszigorlót a kolozsvári egyetemen ma a jogtudományok doktorává avatták. Az új doktor öccse Draghici Jánosnak, a biharpüspökiai várnagy főnökhelyettesének.

* A Nőegylet második tea-délutánja a Kereskedelmi Csarnokban. A karácsonyi ünnepek intim melegét, hangulatát csak emelni fogja az Izraelita Nőegyletnek a szombaton második tea-délutánja, mely e hó 25-én, csütörtökön lesz a Kereskedelmi Csarnokban. Ma, amikor a nyilvános jótékony-gyűjtések helyett sokkal célzerűbb, ha a humanus célt szolgáló intézmények akcióit segíti a nagyközönség, az Izraelita Nőegyletnek tea-délutánja ebből a szempontból is külön jelentőséggel bír Nagyvárad társadalmában. Előtt évtizedek óta jól ismert az a program, amit a Nőegylet tűzött ki nemes célként: hogy a hideg beálltával tüzelőfával, meleg ruhával, cipővel lássák el a szegényeket. Az az összeg, mely a tea-délutánokon tisztán jövedelemként befolyik, ezt az eléggé nem észérhető célt szolgálja. Emellett a nőegyleti tea-délutánok, minden esztendőben a legkedvesebb, fesztelen hangulatu mulatságok közé tartozik, ahol pompás zene, nagyszerű buffé, párolgó, illatos tea után, kedélyes tánc zárja be a kedves mulatságot. A karácsonyi első napján megtartandó tea-délutánon még fokozottabban mértékben meg lesz midez. A nagyszerű bufféról, teáról, kitűnő zenéről a Nőegylet agilis vezetősége gondoskodik. Bizonyos, hogy ez a második tea-délután úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben minden eddigit felül fog mulni.

* Dr. Nasta és Hubert hangversenye jegyek a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

* Az Orsolya-zárda karácsonyi ünnepe. Karácsony poézisának megfelelőleg ünnepli meg az Orsolya-zárda a béke és szeretet ünnepét. Vasárnap, 21-én d. u. 5 órakor kis ünnepély keretében ruház fel 40 szegény gyermeket, mely ünnepségre minden érdeklődőt szívesen látnak.

* Százézer leies betörés a váradai cipészek szövetségébe. Az Ipartestület székében pár nappal ezelőtt nyílt meg a nagyváradai cipészek szövetsége, amelynek az épület belsejében hatalmas raktárak vannak. Az éjszaka ismeretlen tettesek betörték a szövetséget raktárhelyiségébe és onnan több mint százézer lei értékű kész cipőt és ruhát vittek el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

* A Gutenberg Dalkör kedélyes délutánjára nagyban folynak az előkészületek. Diszes, szórakoztató műsor várja karácsony délutánján a publikumot, melyet ez uton hív meg a rendezőség, mivel meghívott nem bocsátottak ki. Műsor után tánemuulatás lesz. Belépődíj 15 lei.

* A Mizrahi ifjúsági csoportjának f. hó 21-én este 9 órakor tartandó estélyének műsora: 1. Prolog. Elmondja dr. Marton E. 2. Ahavér, Hiermanstól. Személyek: Nagyapa Binder J., Nagyanya Dávidovics, Apa Fischer E., Fia Katz A., Cseléd Schwartz L., Kozáktiszt Friedländer, Pópa Markovits, Paraszt Stern T., A darabban előforduló éneket előadja Guttman Ilés, zongorán kíséri Funk karmester. 3. A babilon vízenél, híres zsidó műdal éneke Schwartz D. 5 perc szünet. 4. Stancák. Előadja Markovits Hermann, zongorán kíséri Pogány Gyula. 5. Hipnoziz Jelenet. Előadja Guttman J. és Schwartz Zoltán. 6. Mendelson-trió. Előadja Beky Mihály színházi karnagy zongorán, Kramer Ödön csellón, Grünberger hegedűn. 5 perc szünet. 7. Operaáriák Rigolettó és Bajazzóból, éneke Stern Vilmos, zongorán kíséri Beky Mihály színházi

karnagy. 8. Szavaltat. Előadja Katz A. 9. Zsidó mûdal. Eneklő Guttman Ilés, zongorán kíséri Funk karnagy. 10. Érti, vagy nem érti? Jelenet. Előadják Guttman Ilés, Fischer Emil és Grosz N. Rendező: Losonczy Gábor. Konferál: Fischer Emil.

* Jön Kósa György!

* Ma este 9 órakor a Kath. Körben lesz dr Nasta és Hubert Etel hangversenye.

* Ideges embereknél és lelkibetegek-nél az enyhe Ferenc József keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

* Mindazok, akik ingyenes házhelyet kapnak és beszerző szövetkezetbe öhajtanak tömörülni, sziveskedjenek a címüket Schuster ezredesnél, Str. Alexandri (Teleki-u.) No. 11 leadni.

* Kósa Györgyöt, a legújabbban fel-tűnt zongorafenomént sikerült a nagyvá-radi koncertpublikum általánosan kifeje-zett öhajára e hó 28-ára, vasárnapra a Musicának egyetlen hangversenye negy-nyerni. Jegyek már válthatók és elője-gyezhetők. (50—120 leigi, diákhely 25 lei.)

* Reprezentatív grafikai kiállítás a Heymann-kertben Ma, vasárnap délelőtt nyílik meg a Heymann-kertben a reprezen-tatív grafikai kiállítás. Tekintve, hogy a „Helicon” helyiségei csak igen rövid ideig állhattak a kiállítás rendelkezésére, hogy a közönségnek alkalma legyen ezen egész különlegesen értékes művészi eseményt megtekinteni, a karácsonyi ünnepek alatt a Heymann-kertben lesz továbbra is nyit-va tartva. A kiállításon a legkitűnőbb kül-földi grafikusok reprezentáns munkái sze-repelnek.

* Vasárnap délig minden vevőt, akár vásárol, akár nem, beparfümöz a Savoly illatszertár.

* Minőségben elsőrangú, árban legol-csőbb harisnyák, keztyűk, zoknik, fehérne-műk öv. Stern Rezsőnéél Str. Avram Jancu 13.

* Eladó bírói árverésen a Lazar Gheorghe-u. 7. (volt Uri-utca 57.) szám alatti Tóth Sándor és neje tulajdonát ké-pező ház e hó 22-én, délelőtt 10 órakor a Törvényszék árverelő termében. A ház nagy, több lakóval. Kiküldési ára 250.000 lei. Bánatpénzben a felajánlott ár 10%-a teendő le. A legjobb pénzbefektetés. A fize-tési feltételek könnyűek: a vételár első har-mada az árverésnek jogerőre emelkedése-től számított 15 nap alatt, a második har-mad 30 nap alatt, míg a harmadik harmad 45 nap alatt fizetendő.

* Női és gyermekruhák nagy válasz-tékban érkeztek és olcsón kaphatók a Mo-dell áruházban Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 6. szám.

A Dorotheum

1 napos árverésének rendje:

Vasárnap délelőtt

10 órától 1 óráig: mü-, disz- és ajándéktárgyak árverése. Kiküld-tési áron alul is.

Vasárnap délután

fél 5 órától közszükségleti cik-kek, játékok, képek, ruhaneműk és ajándéktárgyak.

Hétfőn délután

fél 5 órától ajándéktárgyak, ké-zimunkák, ékszerek.

Kedd délután

fél 5 órától vegyesen minden.

A hétfői és k-ddi árve ésekre délelőttön-ként veszünk át anyagot.

Mindenki kielégítheti igényét a legolcsób-ból a legdrágább cikkeig.

Az árverések pontosan kezdődnek.

* A dr Nasta és Hubert hangverseny-re a jegyeket vasárnap egész nap árusítja a Hegedüs Hirlapiroda.

* Kötött, szövött árut, harisnyát ka-rácsonyig minden elfogadható árban el-árusítok. Julia Kesztenbaum, Rákóczi-ut.

* A nagyváradí lakosok figyelmébe. A lakók összeírásáról szóló bejelentő hi-vatali névjegyzék nyomtatványok a Lib-raria Romaneasca (Román könyvkereske-désbe) Regele Ferdinand körut (volt Rá-kóczi-ut) 11. szám alatt kaphatók. Min-denki siessen a nyomtatványok beszerzé-sére, mert az összeírásnak január 15-ig meg kell történnie és a nyomtatványok ki-fogyhatnak.

* „Zeire Mizrachi” Chanuka-est de-cember 21-én a Kereskedelmi Csarnokban.

* Felhívás mindazokhoz, akik még nem vettek tudomást arról, hogy a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 19. szám alatt Croitorie de Concurrentia, Verseny-szabóság név alatt új szabályzat nyílt meg, hol három egységárban: 2500, 3500, 4500 leiert készülnek angol, francia szövetekből mérték szerint férfi-, fiú- és gyermekruhák raglánok, téli- és borkabátok. Tessék meg-győződni, nem üres reklám!

* Főzéshez és sütéshez Capsa Menázs-esokoládéja, sárga papírban, a legolcsóbb és legjobb.

Consum áruházban, Reg. Ferdinand (Rákóczi) ulon megkezdődött a nagy maradék vásár. Maradék felárban.

* Borkabátok legszebb és legolcsób-ban Lechner szűcsnél Ciorogar (Uri-utca) 4. szám alatt kaphatók.

* Tilos az idén mulatni Szilveszter éj-szaka, mert mindenkinek ott kell lennie a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkal-mazottak szennzációs műsoru táncestetén, mely január 3-án lesz a Kereskedelmi Csarnokban.

* A múlt hó 22-ike óta a legolcsóbb árak mellett a legízletesebb ételekkel és italokkal látja el t. vendégeit a „Corzó ét-terem” (Körös-utca 1.) új bérője, Klein Soma.

* Férfi fehérneműk, nyakkendők, karácsonyi újdonságok a legszolidabb árakban Lengyel uridivat üzletében.

Larvas harisnyai legjobbak!

* Orvosok Purgót ajánlanak eredeti dobozban.

* Arcápolásra használjon Agi-krémet. Kapható drogériákban és illatszertárak-ban. Főlerakat: Diana gyógyszerár Ora-dea-Mare. Kivánatra Szépségápolásról hasznos prospektust ingyen és bérmentve küld.

* Vászón, fehérnemű és kelengye-kü-lönlegességek legolcsóbban Vadasnál Reg. Ferdinand, Rákóczi-ut 5.

* Ki árusít gyermek, fiú és leány-cipőt? Csak a „Fecske” áruház Zsigmond és Adler Str. Nic. Jorga (Zöldfa) 8. sz.

* Háztulajdonosok figyelmébe! Az összes nagyváradí lakók összeírásáról szó-ló bejelentő tablou-nyomtatványok ka-phatók a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 2 lei.

* Nagy perzsaszőnyeg kiállítás nyílik meg szombaton délelőtt a Royal-kávéház terraszán, melyet világvárosi mintára a Székely-féle első nagyromániai perza sző-nyegszövő műhely rendez. Még itt soha nem látott szép selyem és gypju perzs-a-szőnyegek nagy választékban. Saját érde-kben ne mulassza el senki megtekinteni. Olcsó árak.

AZ ALLAMPOLGÁRI NÉVJEGYZÉK-BŐL KIMARADTAK FIGYELMÉBE!!

Felebbeszési román nyelvű blan-ketták kaphatók a Hegedüs Hir-lapirodában

* A Chick Parisien bali száma meg-érkezett. Ára 200 lei a Hegedüs Hirlapiro-dában.

* Öltözé asztala hiányos, ha ninca rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

Consum áruházban, Reg. Ferdinand (Rákóczi) ulon megkezdődött a nagy maradék vásár. Maradék felárban.

* Legjobb villanykörtel telefonkészülék és me-rometer raktáromról nagyban és kicsinyben. Tele-fon és villanyszerelést, minden fémipari és esztar-ga munkát, javításokat igen szolid áron vá-lal Rajz Andor elektromechanikus Szalárdi-utca 9.

MOZI

— „Tündérkisasszony arany kalitká-ban” című Dorian-film van műsoron a fél 11 órakor kezdődő gyermekmatiné. A fő-szerepben Mary Pickford. Helyárak: Pá-holy 20, Zsöllye 16, Támlásszék 12, Zárt-szék 8 lei.

— „Mister Rádió” az Apollóban. Ma, vasárnap utoljára mutatja be az Apolló-mozgósínház a „Mister Rádió” című szen-zációs modern kalandor-filmet, amelynek főszerepében Luciano Albertini, a világ-hírű olasz filmszínész és bájos partnere Évi Éva, olyan lélegzettefolytón izgalm-as produkciókkal kötik le a nézők figyelmét, aminőket filmen eddig még soha nem lát-tunk. Gyönyörű természeti felvételek és egy meghatározó szerelmi idill teszik a filmet még vonzóbbá. A főképet megelőzi egy ka-cagtató 2 felvonásos vigjáték: a „Kozák-vér”. Hétfőn, csak egy napig Dickens világ-hírű regénye „Copperfield Dávid” lesz mű-soron.

— „Königsmark” a Dorian filmszin-házban. Egyrészen kerül ma utoljára mű-sorra e világszenzációs film, melynek a fő-szerepeit Petrovich Sztetiszláv és Hugu-ette Duflos alakítják. A 3 óras előadás mér-sékelt helyáru. Holnap, hétfőn kerül elő-ször műsorra „A szerelem jogán” című Do-rian slágerfilm, a főszerepben Heléna Ma-kowskával.

TÖZSDE

Zürich, december 20. Nyitás: Ber-lin 122'90, Newyork 516'15, London 2430, Páris 2785, Prága 1555, Budapest 0.0070, Bukarest 262 fél, Bécs 0.0072'70.

Bukarest, december 20. Zárlat. De-z vízők: Páris 1050 London 918, Newyork 195, Róma 838, Zürich 37'90, Bécs 27 fél, Prága 595.

Zürich, december 20. Zárlat. Berlin 122'90, Amsterdam 208 fél, Newyork 516, London 2429'60, Páris 2785, Milanó 2206, Prága 1564 fél, Budapest 0.0070 egy., Bel-grád 773, Bukarest 262 fél, Varsó 99 fél, Bécs 0.0072'80.

Budapest, december 20. A szombati értékpapírpia magánforgalma. Magy. H. 518, Hazai B. 139, Osztr. H. 170, Keresk. B. 1205—1210, Földh. 270—272, Ingatlanb. 225, Pesti Hazai 3435—3445, Borsod-Misk. 204, Első Bp. 145, Viktória 264, Alt. Kősz. 3200, Salgó 562—565, Kohó 420—430, Ganz-Dan. 3200, Ganz-Vill. 1500, Rima 136—138, Acél 205—208, Lámpa 145, Magy. cukor 2600, Georgia 415, Mezőhegyesi 193, Egy. izzó 820, Részvénytör 375, Goldberger 164, Spódium 132, Bassó 392, Öste-m. 240, Gummi 283, Telefon 132—134, Nascie 2200 Hazai fa 102, Rézb. 100, Nova 160, Levante 204, Trósz 154.

Budapest, december 20. A szombati terménvtőzsde: Gabonapiac szilárd. Tisza-vidéki búza 522 fél, rozs 435—440, morzsolt tengeri 255—260, cöves 200—205, zab 407 fél, korpá 220—222 fél ezer korona.

Gyermekek!

Vasárnap megint lesz **matiné** a **Dor an Filmszínházban.**

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár MOLNÁRNÁL

Bulv. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 9. sz. alatt

hol uri divat, kötött- és szövött áruk a

legolcsóbban beszerezhetők

Aszódinal

Saspalota.

friss szalon cukorka kg. 56. Mazsola kg. 68. Tearum literje 30. Friss darált mák kg. 48. Karácsonyi diszkolekció, 1 doboz 56 Lei. Friss dióbél, saját darálása porcukor és méz.

Kirakatalmat a közönség figyelmébe ajánlom!

DEC. 25-ig
szónázó kedvezmény

SZÉKELY

POSZTÓÁRUHÁZBAN Sír. Avram Jancu (Kossuth-u.) 5.

Minden ezer Lelen felüli vásró egy fin nadrágra és kettőezer Lelen felüli vásró pedig egy férfi nadrágra való szövötet kap teljesen ingyen ráadásul.

E kedvező alkalmat ne mulassza el senki. Szigorúan szabott árak!

Havas és Grünfeld posztóáruház szövötet legjobbak, legolcsóbbak. Sír. Avram Jancu 8.

Meglepő olcsón vásárolhat harisnyát, kezlyűt, sálát, sapkát, divatmellényt és szvetttereket a **Bányai Lajos cégnél** Oradea-Mare, — Sas-passage, főbejárat.

KEPES ELEK
orvosi kötszerek, Sas-passage 20. szám

Saját készítményű **sérvkötők, haskötők, speciális kötszerek, női és férfi övszerek**

Mégis a **Hajnal és Rózsa** cégnél vásárolunk a legolcsóbban **szövet, vászon és asztalneműeket**

Esőernyőt alakítunk, javítunk, gyorsan, pontosan és olcsón. **Rosenberg Testvérek**, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) 8. sz. alatt.

A csodarabbik

Már többször jelentek meg cikkek az újságokban, melyek csodarabbikról, azok viselkedéséről és szokásairól szólnak. E cikkeket a legtöbb esetben — de különösen a legutóbb megjelentet — burkolt vagy nyílt ironia jellemezte, mely szerintem inkább a chasidismus teljes nem ismerésének, mint rossz akaratnak szüleménye. Mert ugye a modern ember csak oly dolgok létezését hiszi el, melyekről tulajdon szemeivel is meggyőződhet. Pedig csodálkoznak a laikus emberek, aki addig el nem hiszi, hogy a vízben baktériumok vannak, míg mikroszkopon át meg nem győzik. A modern szellem hozta magával a varázslat és a csodák tagadását, mert a tudomány vívmányai már kiderítették, hogy a legtöbb régen művelt csoda a természet erejében rejlik, mint: a kémia és fizika.

De meg kell valljuk, hogy vannak részben még felderítetlen természetfölötti erők, csodák is. Ezek a varázslat és a kabala. De természetfölötti erőknél ismét csak nem hisz a modern ember. Leonardó de Vincit is örülnék nézték, illetve eszméjét lehetetlennek, természetfölöttinek mondták, amikor a repülőgép készítésének lehetőségét vallotta és szerkezetének feltalálásán fáradozott. Pedig ő természetes eszközökkel kísérletezett és a problémát közel vitte a megoldáshoz.

A Talmud szerint a varázslat ereje két részre oszlik, u. m. a lélekidézés és a gonosz szellemek idézésére. (Lásd: Sanhedrin 65. és 67. old.) A Talmud ama állítását sem hiszik el, hogy az emberek nagy része gonosz szem, az u. n. „gonosz szemvérs” által hal meg. A Zohár achrében ez a közmondás áll: az ember inkább száz utról is téjjen le, semhogy gonosz-szemű emberrel találkozzon.

De lássuk csak. Hátha mégis van e talmudi állításokban igazság? A szellemek idézését a ma minden városban tartott séance-ok igazolják, valamint igazolást nyer, a némely ember szemében rejlő erő is a hipnotizmus által. Ezek szerint hihető a gonosz szellemek létezése és idézhetősége is, hisz a spiritizmus és hipnotizmusra is csak a közelmúltban jöttek ismét rá. A Beer heiteiv juradea 179. szakaszában áll, hogy a boszorkányság, amit a Tóra eltiltott, nem létezik manapság. Valószínűleg azért, mert ennek tana feledésbe ment, állítólag mert a gonosz szellemek elköltöztek az emberek közeléből, tehát nincs velük tele a levegő, mint ahogyan az a Talmudban írva van. (Lásd Brochót 6. lap 1. oldal.)

Térjünk a kabalára, vagy a zsidók titkos tanára, melynek ereje sokkal nagyobb, mint a varázssé; az egyiptomi chartumok próbálták, de nem tudták utánozni Mózes csodáit. Jogosan ez az emvezés azért illeti e tant, mert csak oly ember van ennek gyakorlására, származása, életmódja és nagy vallásossága révén hivatva, akitől a zsidóság nem fél, hogy visszaélve tudásával, magáncélokra, népbolondításra stb. fogja felhasználni. Egy ilyen eset szomorú példáját jegyezte fel a zsidó történelem, mely szerint egy Törökországban élő Sabbatai Zvi nevű nagy kabalista, hatalmával visszaélve, a messiásnak hirdette magát, mely tény elfogadhatását nagy természetfölötti csodákkal bizonyította. De a rabbik részéről annyira üldözték, hogy a szultántól kért menedéket. Amde a szultán is tisztában akart már ez ügygel lenni, ezért hogy próbára tegye, agyonlövétessel fenyegette, mondván: ha tényleg a messiás, akkor megsebezhetetlen. Sabbatai megijedt és hogy életét megmentse, áttért a mohamedán vallásra. Hogy hasonló szüzenletes esetnek elejét vegyék, az akkor élő rabbik szigorúan tiltották a kabala tanulását és akiről kiderült, hogy e tilalmat megszegi, kegyetlenül üldözték. Így gyanuba keveredett — amiért talizmánokat osztott szét Eibenschütz Jonathan nevű rabbi is, — kinek többek között a „Crethi-plethi” és „Urim ve tumim” című műve megbecsülhetetlen kincse a Talmudot tanuló zsidónak, — akit emiatt könyörtelenül üldözték.

A Talmud szerint hét ég van. (Lásd Chagiga 12. lap 11. old.) Az astronomok vizsgálásai, számításai és következtetésekkel csak a második égig, illetve a globus Celestisig, tehát csak az általános ismert égi testekig juthattak, míg a kabalisták mind a hét égben otthonosak. (Lásd: Sefer Habrit II. mondat, III. szakasz.) Ezért miután a Zohár

állításai szerint a természet minden elemének és minden lénynek feljebbvalója van égitestek értelmében és mert a kabalisták ismerik ezeket és ezek erejét, azonkívül birtokukban van a Sefer Jecire című könyv, melyet még Abrahám ősatyánk szerzett, mely magába foglalja az örökkévaló neveit, jelszavait, melyekkel Isten a világot teremtette. E jelszavakkal bölcsünk embereket és állatokat teremtettek. (Lásd: Sanhedrin 65. lap 11. old. és Rasi kommentár.) Ezért hatalmukban van természetfölötti alkatottni. A görög mithologia hasonlít e fogalomhoz, csak a kettő között az a különbség, hogy a görögök az erők Istenek alakjában képzeltek el, míg mi az Örökkévaló teremtményeinek és szolgáinak valljuk őket, kiket Isten az elemek és a földön lakó teremtményeinek feljebbvalójával alkalmazott.

Megpróbálom a kabala némely bizonyítékát adni. A híres rabbi Liva ben Beczáel II. Rudolf császár idejében számos csodatette között az általános ismert gölemt teremtette. Ha ez állítás alaptalan volna, Prága városa nem állított volna szobrot rabbi Livának. A gölem természetesen nem egyszerű eselémunkára lett teremtve, mint azt a mozi és színdarabokból tudjuk.

Megjegyzem, hogy épp úgy, mint a Talmudban a Midras írja, hogy a jeruzsálemi templom fennállása idejében a főpap által viselt melléklához (Chosen), melyben minden hozzáfűzött kérdésre jelek tintek elő, — melyeknek értelmét a főpap ismerte, — csak oly fontos, a nép közös érdekét szolgáló esetben volt szabad kérdést intézni, mint például háború, békekötés, stb. (Lásd: Juma 71. lap.) ugy a kabalát sem szabad magáncélokra felhasználni, hanem csak nagy ritka esetben és oly ügyben, mely az összszidóság közös érdekét szolgálja. Így például a II. Rudolf császár idejében a zsidóságot érzékenyen sújtó várd készítette a nagy prágai rabbist arra, hogy a gölemt megteremtse, kit a súlyos vádak igaztalanságának kiderítésére használt fel.

Ezek után kiderül, hogy a chasidabbik a csodarabbi elnevezést csak félig-meddig érdemlik, mert nagy ritkaságok közé tartozik, amikor ők csodákat művelnek. A chasidabbik országokat áthalózó tisztelői, nem szuggesztív erő hatására alatt önzőnek hozzá, hanem hogy mint Istenhez közel álló embernek áldását kériék és szent életét csodálják. Csodákat ő nem művel és a hívek már azért sem várják, hogy kabala segítségével segítsen rajtuk, mert az nagy veszéllyel jár. (Lásd: Tlkuno Zohár tikun 66. old. és a Sefer Chasidim végén.) Így például a legkisebb tévedés is súlyosan megbosszulja magát és romlásba dönti a kísérletezőt. Siker esetén is borzasztó félelem és önkivétel lesz urrá föltötte, épp úgy, mint a Midras szerint a próféták, epilepsiához hasonló önkivételbe estek és csak ily állapotban tudták az isteni kinyilatkoztatást elbírní. (Lásd: Maimonides: Hilchot jeszoda hatora II. szakasz.)

Csodálkoznak azon, hogy vannak művelt emberek, akik Istenben is hisznek, templomba járnak, imádkoznak, szóval hiszik, hogy van egy világ, kormányzó, aki imánkat meghallgatja és mégis azt gondolják, hogy műveltségük rovására megy az, ha természetesen és érthetően találják, hogy egy oly embert, aki egész életét Istennek szenteli, — melyben nem zavarja őt, mint közszéki rabbiakat semmiféle közügy, sem a létért való küzdelem (a hívek gondoskodnak róla) — a hívek sajátmaguknál a Teremtőhöz közelebb állónak tekintenek, akiknek könyörgéseit az Örökkévaló inkább meghallgatja, mint minden más emberét. Ezért ha valaki bajban van, mint betegség, anyagi romlás, stb., öhozzát fordulnak, hogy kérje az Istent, segítené ki azorultságából. Pedig ez nagyon természetes. Ugye egy vádolt ügyvédet fogad, egy beteghez orvost hívnak, bizva benne, hogy ügyét jobban védeni, illetve bajára inkább talál gyógyszer, mint saját maga.

Rátérve a Nagyvárad október 26-iki számában megjelent „Lakomán a csodarabbinnál” című cikkre, megcáfolom azt, hogy az Ujév I. hónapjában minden vallásos zsidóház asztaláról nem hiányzó mézbe, — mely a jólétnek és boldogságnak a

Karácsonyi és ujévi olcsó vásár!

A legolcsóbbnak elismert árainkból csak e hó végéig

10%

árkedvezményt adunk. —

Mindenkinek saját érdekére vásárlásait cégünknel eszközölni

AU PRINTEMPS (volt MISSIR) cég.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szimbóluma, — a rabbi az ujjával nyult volna bele. Egy darab kenyér volt az, amit az az ur a rabbi ujjának látott. Az a szokás, hogy a rabbi előbb megízeli az ételt és aztán a hiveinek nyújtja azt át, még a jeruzsálemi templom fennállásának idejéből maradt fenn, amidőn a főpap megízelt egy kenyeret és aztán szétosztotta azt (lechem haposim). Az a tényleg gusztustalan közelharc a népet jellemzi. Szörjünk bármily kis értékű dolgot közéje, szintén tolakodni fog érte. A Talmud írja, hogy hajdan a főpap általi kenyérsztáskor, a finomabb érzelmi emberek inkább lemondtak a micváról (Is-tennek tetsző dolog), semhogy tolakodjanak. (Lásd: Kidusin 53. lap.) És így van ez ma is.

Az a cobyolprémes kalpag, melyet a chasidok ünnepeken és szombatban viselnek, eredetileg nem lengyel, hanem a gazdag spanyol zsidók viselete volt. Miután Spanyolországból kiűzetek, egyrésztük Lengyelországban talált menedéket. Amikor a Miedzibozból való rabbi Izrael 1750-ben megalapította Podoliában a „Chasid” egyet, a spanyol zsidók hajdani gazdagságának utolsó maradványát; selyem kaftánt és cobyolprémes kalpagot viselt, melyet azóta az ehhez az együlethez tartozó zsidók viselnek. Igazán szép prémet ezeken a kalpagokon ma nem sokat lehet látni, mert egy ily strámlí ma 25–30.000 leibe kerül. Tény az, hogy a nem tehetős hívek hűen ragaszkodva az ősi viselethez, megkopottan is viselik, mely aztán tényleg hasonlít a rókaszőrhöz.

Az a munkási kereskedő, aki állítólag huszmillió csehkoronát mondhat a magáénak, akinek a pénze már maga igazolja, hogy ő már nem egy fanatikus, bigott ember, mert huszmillió megszerzéséhez világlátott, művelt kereskedő körökben megfordult és nagy szorgalommal megállt egyénnek kell lennie és ha mégis ott volt a rabbinál, bizonyára van annak értelme. De nemcsak olyanok, mint ő, hanem községi rabbi is elzarándokolnak hozzá, elismerve, hogy az ő tudományukon kívül más tudományokban mennyire fölöttük áll. Bizonyítékul szolgál az, hogy a rabbi fiai, akik szintén theologusok, előbb községi rabbinátusi hivatalt vállalnak, de a chasidrabbi tisztsége csak apáról az arra legméltóbb fiúra száll.

A visniei rabbi fiait Nagyvárad orth. zsidó intellektuális osztálya is jól ismeri és lelkes hallgatója a nyári szombat délutánokon tartott előadásainak, az „atyák mondatai”-ról.

Heller Rózsi.

Művirágyár

Arany János-utca

Értesít a t. közönséget, hogy a legszebb **sírkoszorúkat** mai naptól kezdve olcsó árban, kiosnyben is eladásba hozza. — S. ükseg esetén kérjük fel keresni.

Figyelje a

HAJNAL és RÓZSA

kirakatait mert árakban vezet!!!

Áruink

szépségéről,
olcsóságáról

kirakataink
tanuskodnak

Sas-
passage

Rónai & Kohn.
Férfi fehérneműkben
karácsony előtt
10% kedvezmény

Csak nővel ne...!

KALANDOS REGÉNY

Írta: Moly Tamás.

Hm... suttognak. Hol? Nem jól látni; a szobában egy kis lámpa világít gyéren; fénye a fogolyra hull s a szoba tulsó része homályban marad. Itt suttognak a szobában. Ki lehet az? A három útonálló, természetesen.

Dodd Austin megmozdult és felült. Már bánja! Okosabb lett volna csöndesen fekiidni és várni, hallgatózni, hátha megtud valamit a suttogásukból. Most már késő. Fejéről leesett a vizes kendő. A szoba tulsó sarkában elhallgattak.

Egy ember jött máris hozzá; az, aki a dombtetőn megszólította... mikor is?... ma este?... Mennyi ideje annak, hogy itt fekszik? Nem tudja megállapítani.

— Hogy van? — kérdi a fickó, lehajol hozzá és az arcába néz. — Szeretném, ha eszén lenne annyira, hogy beszélhetnék egymással.

— Magával nincsen mit beszélnem, — feleli Dodd Austin dacosan.

— Tehát jól érzi magát. Ennek örülök. Akkor hozzáfoghatunk a munkához. Halló! — szolt hátra a homályos zugba. — Jertek csak.

Előjött a másik két fickó; ezek is ráncztak Dodd Austinra kíváncsi, kegyetlen nézéssel.

— Ülkessétek abba a székel! — parancsolta az első.

A másik kettő felkapta a foglyot, az asztalhoz vitték és beleültették egy nagy karosszékebe. Az első fickó meggyújtott egy nagy petróleumlámpát, mely jóleső enyhe fénnel töltötte be a szobát.

Egyszerűen butorozott szoba volt, benne a holmi ócska és szegényes. A falak, mintha szokatlanul vastagok lennének; bizonyosan régi ház ez. A három fickó az asztal tulsó végén szembe ül a fogollyal. Mintha csak törvényt ülnének.

— Először is jöjjünk tisztába a helyzettel, mert haszontalan fecsegéssel kár eltölteni az időt! — kezdte az első. Három esztendeje keressük és most mégis csak ráakadtunk magára, Carillon Léon.

— Mit mond? — ámult el Dodd Austin. — Kinek néz engem?!

— Ne komédiázz! — üvöltött rá a fickó rekedten. — Tudjuk, hogy te vagy Carillon Léon, a kém! Ezt határozottan tudjuk! — és öklével ráütött az asztalra, hogy a lámpa burája, üvege halkan megcsörrent. — És most megfizetünk gaz játkaidért. Ezután nem fogsz többé szerencsétlenné tenni derék, rajongó, önfeláldozó embereket! Te vampír!

— Örültek közé kerültem, — mormogta Dodd Austin. — Nézzé csak, öregem, — próbálta szelíden fogni a hangot, — mi most egy buta tévedésnek vagyunk az áldozatai. Maga azt hiszi, hogy én Carillon Léon vagyok s ezért kötözte össze kezemet, lábamat. Holott én Dodd Austin vagyok, amerikai állampolgár; nem tudom, megértett-e? Tehát egészen másvalaki és semmi közöm ahoz az emberhez, akiről maga beszél.

(Folyt. köv.)

Ne vegyen **karácsonyi** ajándékot,

amíg a SAVOLY Illatszertár kirakatát meg nem nézte, ahol meggyőződhet arról, hogy a világ legelső parfümgyárainak összes készítményeiből milyen nagy választék van:

Uri rukákai

legelőcsőbb kivitelű készlet,

Bacsó és Braun

uri szabók. Sass-passage

Kiárusításra

kerülnek e héten:

Kötött kabátok.

Costümök,

Blousok

Mellények

Sálak

feltűnő olcsó árban.

DARVAS, Reg. Ferd. 3

Ingyen nem adunk

semmit, de olcsón vehet nálunk

karácsonyi ajándékul

gyermek szvettereket, divat mellényt, női és gyermek harisnyát, férfi soknit, férfi és női fehérneműt, kiváló illatos szappant, csodásan díszített dobozokban dobozonként már 25 leitől. — Csipke, szalag és himzések, feltűnő olcsó árban. **Órlási választék! Órlási választék!**

Leitner és London

rövidáru nagykereskedés detail osztályában, Piata Mihai Viteazul 5. szám, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) sarok

LADY
ORIGAN
SZAPPAN

A legkellemesebb és legillatosabb a Pálmajolaj és a faolaj „egyedüli, kizárólagos keveréke. Óvakodjunk az utánzatoktól. Minden szappanon rajta van a keresztben rajzolt „Lady”

Megérkeztek

a legújabb képkeretek és képkeretlécok. — Üveg és porcellán áruk legolcsóbb beszerzési forrása

Blau Dezső

Str. Alexandri (Teleki-utca) 35.

Báli és estélyi cipők Weisz Jenő cipőáruházában

nagy választékban kapható Oradea-Mare—Nagyvárad, Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 8.

Sajátgyártmányu brocát- és selyemcipők 24 óra alatt készülnek

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Iparosok Szilveszter-estélye

Az Iparosok Szilveszter estélye a földfa épület nagytermében lesz megtartva páratlanul szellemes és vig műsorral. Műsor után tánc és étkezés lesz reggelig. Műsorban iparosok és hozzátartozók vognak részt venni, eddig még nem szerelelt műkedvelőkkel, kikről már is megapathatjuk, hogy vidámargyu, tókéletes átkukkal egyesapásra meg fogják nyerni közönség tetszését. A táncra teljesen küön tágas és parkettes terem fog á lani rendezésre, a zenét városunk elsőrendü infonikus zenészei fogják szolgáltatni. Meleg ételek is lesznek, melyet házikézeés mellett a szakácsművészetben páratanul álló egyik iparos vezérlete mellett egjobb iparos gazdasszonyaink állítanak elő, s így kiváló izletességükről előre megéhetünk győződve. A bor is iparosaink isztán kezelt saját termése lesz, amelyhez gazán nem kell cégér.

Mindezek pedig páratlanul olesó árban fognak árusíttatni, hogy az iparosság az estélyen a lehető legkevesebbet költson. A jegyeket korlátoolt számban a hét folyamán fogja a rendezőség árulni, miért is kériük az iparosságot, hogy meghívót nem várva, vásárolja meg a jegyét mielőbb. A személy jegy ára 25 lei, családjegy 3 személyre 60 lei lesz. Jegyek az Ipartestület hivatalában is kaphatók. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket köszönettel fogadjunk. Tisztelettel az Ipartestület Vigalmi bizottságának Elnöksége.

Czipész iparosok szindikátus ügyei.

Csak a napokban nyílt meg a szindikátus által létesített értékesítő szövetkezet s már is új akciót kezdett a vezetőség, hogy tagjai érdekeit előmozdítsa. A piacra áruoló szindikátusi tagok egy csoportba való áruolását tűzte ki ugyanis célul, minek érdekében az Ipartestület Előjáróságához beadvánnyal fordult. Kéri ugyanis, hogy eszközözzön ki jóváhagyást a várostól aziránt, hogy czipészek áruolási helyén elsősorban a szindikátusi tagok és csak másodsorban áruoló helyet az azon kívül állók kaphassanak. Az csak természetes, hogy az Ipartestület a Szindikátus érdekében a felhívásnak eleget fog tenni.

Cipészek továbbképző tanfolyama

A cipész iparosok szindikátusa tagjai részére továbbképző tanfolyamot nyit az új évben. A tanfolyam az iparos tanonc iskola helyiségében lesz, hol a román nyelvén kívül számtan, könyvvitel, levelezés, alkalmányan és szabászat tanítása is lesz. A tanfolyam díjtalan. Jelentkezhetni vasárnap délelőtt az Ipartestület hivatalában a szindikátus vezetőségénél lehet.

Mészáros iparosok panasza

Az élő állat vásárokat látogató mészárosok állandó panasz tárgya az, hogy az érmihályfalvai vásáron az állat átirások és a kihozatali engedélyek megszerzése oly körülményes és bürokratikus, hogy ezáltal ok is, az árusító gazdák is és maga a község is jelentékeny kárt szenvednek. Ok azáltal, hogy maguk, személyezték és a megvett állatok sokszor kénytelenek visszamaradni másnapra is a fentiek eszközözése miatt, a gazdálkodók és a közönség azáltal, hogy a lassu elintézés miatt igen sok

vásárlás vissza megy. Ezen állapotok megszüntetése végett most az Ipartestület átirában keresse meg az ottani Főszolgabírói hivatalt, mely az átirat kapcsán remélhetőleg oda fog hatni, hogy kiségitő személvzet beállításával segítsen azon káros és tűrhetetlen állapotokon.

Borbély iparosok mulatsága

A helybeli borbély és fodrász iparosok eleget téve az Iparos Menház javára rendezett „Agg iparosok napjával” most szakiskolájuk fejlesztése érdekében 1925 január 4-én műsoros táncestélyt rendeznek Mikló Béla és Zsigován János főrendeze mellett. Az estély a Katholikus Kör nagytermében január 4-én fél 9-kor lesz.

A női szabó iparosok szövetkezeti szervezkedése.

Jó munkának idő kell. Egy szövetkezet létesítése sem megy minden nehézség és akadály nélkül. Éppen ezért a tapasztalat azt mutatja, hogy azon szövetkezetek életképesek, mely megfelelő részletes megbeszélések után jön csak létre. A női szabóknál is meg van a szövetkezésre a hajlam a legnagyobb mértékben, csak a részletek azok, amelyek a kivitelben még akadályokat állítanak fel. Mint értesülünk, a részvételi tőke nagysága az első akadály mely a létrehozás utjában áll. Ez azonban nem olyan kérdés, melyet megoldani ne lehetne. Akár a részjegyzési összeg redukálásával, akár a befizetés részletekben való eszközölhetőségével. Azután a helyiség kérdése még az, amely, mint látszik leközülhetetlen akadályt képez.

Ne álljanak meg tehát a női szabók a feluton, legyen a vezetőség elhatározása szilárd s minden akadályt leküzdve vigye a szövetkezet kérdését, ha kevesebb taglétszámmal is, de előre, mert ezzel megélhetésüket könnyebbé, előrehaladásukat és boldogulásukat biztosabbá teszik.

Egy országos iparos lap érdekében

fáradozik az Iparosok Lapja fáradhatatlan és tevékeny szerkesztője. Nem tud belesnyugodni abba — ami elég szögyene Erdély 60.000 iparosának —, hogy előfizetők hiányában a lapot szüneteltetni kell. — Az eddigi előfizetési díj sem volt sok s hogy a lap újrakeltetését az iparosok részéről ne tegye nehézé, az előzetes hirdetésszerzések által kívánja a lap életét biztosítani. Némegy Gábor szerkesztő fel nem becsülhető munkát fejt ki az „Iparosok Lapja” újra való megindítása érdekében, az iparosoknak tehát csak saját érdekük, hogy a szerkesztőt munkájában támogatassák, részben előfizetések, részben pedig hirdetések biztosításával.

Adományok a Menháznak

Iparos menházunknak ujabbán a követezők küldötték adományt: Az elagottak karácsonyfájára Bielik Imre püspök 200 lei, Szabó László 150, ifj. Mónus Sándor 500, Krausz Mór 50, Dávid László 20, Gyorgyészku Pál 20, Tomazi János 20 leit. Itt említjük meg, hogy néhai Krecsman Vilmos hagyatékának értékesítéséből a menház részére ezideig 36.270 lei folyt be. A testületi előjáróság ezuton mond az adakozóknak hálás köszönetet s legközelebbi ülésében keresni és találni fog módot arra, hogy Krecsman Vilmosnak ne-

mes lelkü adományáért méltó emléket állítson

Az Ipartestület könyvtár hírei

Értesítjük könyvtárunk olvasóit, hogy a közbejött karácsonyi ünnepek miatt 24-én és 31-én szerdai napokon könyvtáróra nem lesz. Kérjük egyben mindazon iparosokat, kik könyvtárunk részére természetben még nem adakoztak, hogy könyvadományaikat mielőbb juttassák el könyvtárunkba, hogy azok a most nyomtatás alá kerülő könyvtár jegyzékbe felvehetők legyenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

FOGAK

Arany korona L. 300-tól feljebb
Fém „ „ L. 100-tól „
készülnek.

EUGEN BERDACH

dentist, Oradea-Mare, Boulevardul
Reg Ferd (Rákóczi-ut) 6. I em.

road: Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap.

KARÁCSONYRA

árak 10%-al leszállítva

Majolika torta tál színes	—	Lei 120
Majolika kenyér kosár	—	Lei 120
Majolika gyümölcs kosár	—	Lei 320
Nickel tála füllel	—	Lei 160
Nickel tefőttés készlet	—	Lei 360
Nickel gyümölcsös készlet	—	Lei 360
Csiszolt színes likör készlet	—	Lei 560
ál árnnyal	—	Lei 130
China ezüst cukor dooz	—	Lei 290
China ezüst gertya artó	—	Lei 1000
Ebédő készlet színes	—	Lei 500
Mosdó készlet majolika	—	Lei 450
Gyümölcs készlet színes	—	Lei 110
Befőttés készlet csiszolt	—	

Eladás nagyban és kicsinyben.

Képek-rettezés :: Ovál kerekék

KOMLÓS

Frații Testvérek
Úveg Telefon: Diszmutáruk
Por.ellán 372 Tabáuv g
Lámpa Zomancedény

gyári raktár

Oradea-Mare — Nagyvárad
Strada Nicola Jorga 13. szám.
(volt Zöldfa utca 13.)

Fehérnemű Szalon

Pável-utca 18 szám

Uri és női fehérneműket kelengyeket

izléses és finom kivitelben, valamint

csipke kendő és tés népi omó-Rósenbergné és Ivoklóé legelőbb árban vállaltunk Krauszné

Igmándi kúrák otthon.

reggelizés előtt fél pohár SOEMIDTHER félé Igmándi keserűvíz a gyomor és belek működésének biztos és természetes szabályozója.
(Sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is.)

Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

Hosszu élet, jó kedély, munkakedv

szoros összefüggésben áll a zavartalan anyagcserével. — Emésztési hiányoknak

Kapható minden gyógyszerészetben és jobb fűszerüzletben.

KÉZIMUNKÁ UDONSÁGAIM MEGÉRKEZTEK
Nagy választék, varrott perzsa és kelemi szőnyegek, függönyök, terítők és párnákban. Készen, kezelve, rajzolva, Viktória munkatűvel. Előnyömdám legújabb mintákkal bővítve. Pamutok, selymek, cémák nagy raktára. Jutányos árak. **KEPES ETELKÁ, Avram J. 12.**

Ruhákat legolcsóbban fest, tisztít; gallérokat és kézeleket leg-szebben **mos és vasal**
Szabó László Szt. Ladislau (Kőrös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület.

Nagy karácsonyi occasió!
a **VILLAMOSMŰ** városi üzletében és telepi raktárában
Összes árukunkból 10% kedvezményt nyújtunk!

az egyedüli valódi.

„Rador” 755

Ügyeljünk a **DIANA** névre.

Hársnya, keztű, csipke, hímzések, rövidárak és
SZABÓKELLÉKEK
GYAPJÚ SWETTEREK
legolcsóbban beszerezhetők
Kék Csillag Aruházban
Piafa Utján (Szt. László-tér)

REIN MARCELL
faárugyárában Oradea-Mare, Str. 20 Áprili
No. 44. a legmondosabb hivitelben készülnek
Fa-szijkorongok
minden méretben. — Bármilyen speciális méret megrendelhető.
Nyárfatölcsérek
minden használatban lévő típusban, u. m. szegedi, szentesi, tordai, bányászi, regái és házi töcsérek.
Hordócsapok
minden méreikben.
Szerszámnyelvek
minden méretben. Megrendelhető bármilyen eszközgyártó faárú. Érdeklődőknek szívesen szolgálok legolcsóbb árjegyzéssel. — Telefon 14 07. szám

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
»**SENGBUSCH**«
amerikai **TENTATARTÓ** kizárólag
SONNENFELD
r.-l. papíráruházban Oradea-Mare, Piafa Regina Maria 3. kapható
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PETROSENIBEN

az Apolló mozi teljes berendezése gépházzal együtt **ELADÓ**

Vevő január hóban elszállítani köteles

Csomagoló papírok zacskók
Fűszeres Gyógyszeri Cukorkás
Porkapszulák, recept-borítékok minden mennyiségben gyári áron az „Atlantic” papírzacskógyárban
Oradea-Mare Vitéz Mihály-tér 14. szerezhetők be.
Telefon 12 58. Telefon 12-53.

GALVANI
A LEGJOBB ELEM

Gyártja: Galvani gyár, Timişoara.

Asztalos műhelyemet
teljesen megnagyobbítva és villanyerőre berendezve Szacsvay-utca 76 szám alól
Str. Cogalniceanu (Várad Vitéz Zsigmond-ut. 43 sz. alá helyeztem át.
A n. é. közönség további szíves partfogását kérem, tisztelettel
Vass József
épület- és műbutor-asztalos

Osram
előrusítási hely
A nappalozó táblán megismerhetők az Osram-elárusító helyek.
OSRAM
Deposít
Osram lámpával tökéletesíti világítását

BURGONYA
fagymentes, kilója 3 Lei, valódi roz a 5 lei, 50 kg. vét. inél házhoz szállítva. Hagyma, mák, dió, legolcsóbban kaphatók. SPIIZ, Gen. Moso u. Kert u. 1.

50%-ot megtakarít, ha az általam készített **előmelegítő kályhá** állíttatja cse- **BRAUN ARNOLO** répkályhájába Sírul Cerbilor (Szarvas-sor) 17 Ugyanott festékes kannák és bádóg árak raktáron.

Tölgyfa hálószobák
topolya betéttel olcsón eladók. Str. Alexandri (Telcky-u.) 15. KÁLLAY butorasztalosnál.

Még december
24-ig
minden vevő
ingyen
kap egy üveg IXIA kölnivizet a **SAVOLY** illatszertárban Chypre, Origan és Rózsa illatban.

MEGNYILT!
A nagyváradai cipészek értékesítő szövetkezetének **cipőü. letében**
Str. General Mosoiu (volt Kert-utca) 4. sz. alatt kaphatók a legjobb minőségű rendkívül szép kivitelű cipők! — **Előrendű árak**
Olcsó árak! — Több ezer pár cipő raktáron!
Eladás nagyban és kicsinyben.

OLCSÓ ÉS NAGYON SZÉP AJÁNDÉK
DOMBORNYOMASU NÉVJEGYEK ÉS LEVÉLPAPIROK
Megrendelhető minden könyv- és papírkereskedésben :: Oradea-Mare

* Karácsonyra Aszódinál, Sas-palota, cséső árban dióbél, mazsola, darált mák, rum, szaloncukor.

* Olcsósági hullámok Rimanóczy-án Kertész reklámüzletében. Divatruvövek, posztók. Elsőrendű schiffonok, szasznak, damasztárak kerülnek eladásra.

* Nem hirdetek öles hasábkokon, minent a vevőimnek juttatok. Bleier csip-e, harisnya és kelengye áruháza Sas-pas-ge.

NYILATKOZAT

Nyilatkozat

Az oradea-marei napilapok vezény-zóra hír formájában nyilvánosságra hoz-zák, hogy a mindenféle politikai pártot megjárta Jónás Demeter gazdasági tanácsos-llan emelt vádak tisztázódtak. Nevezett-llan ugyanis a velencei közbirtokosság-ajjai feljelentést tettek és vizsgálat folyt-e, amelyben ugyan ítélethozatalra még-ör nem került, de amelynek Jónás Deme-erre nézve kedvező prejudikálását bizo-ysos körök, — a legnagyobb valószínűs-zerint maga Jónás Demeter — idején-alónak találták szellőztetni. Minthogy-zen hírekben olyan kitételek is foglaltat-tak, amelyek a közönség előtt a feljelen-tet helyezik kedvezőtlen megvilágításba, minthogy továbbá Jónás Demeternek mó-tot akarok nyújtani, hogy igazát, melyet-mnyira szellőztetni igyekezik, a függet-len és politikai befolyásoktól mentes bíró-ság előtt is bebizonyíthassa, főképp azon-ban azon célból, nehogy a közönség Jónás Demeter személyét illetőleg egy pillanatra s tévedésben éljen: a következőket vagyok-átor utóljára a nyilvánosság előtt megje-syezni:

A velencei közbirtokosság tagjai fel-enteltették Jónás Demeter felesleges hatósá-gánál, azzal vádolva meg nevezettét, hogy-s visszaélve a közbirtokosság beléje he-vezett bizalmával, lopott, sikkasztott és-öbbszörösen megcsalta a váradvelencei-polgárokat. A megrendelt rehabilitáló hírek-lacára, saját személyemben minden vádat-enttartok és hajlandó vagyok bizonyítani-azokat politikai befolyástól mentes, füg-getlen bíróság előtt. Nyugodtan teszem ezt-és egyenesen megkövetelem Jónás Deme-tertől, ha úgy érzi, hogy tisztességes em-ber, indíton ellenem sajtópert, mert köz-síztviselő nem lévén, csak így vehet raj-ram elégtételt, mert bizonyos vagyok ab-ban, hogy független bíróságunk másképen-íteli meg az esetet, mint a vizsgálat lefoly-atásával megbízott és ugyanazon politikai-pártha tartozó vizsgálatvezető vezérfel-ügyelő úr. Bizom abban, hogy a tanukihall-gatásnál nemcsak Jónás Demeter rokon-sága és cinkostársai lehetnek jelen, akik-már napokkal a kihallgatás előtt minden-eszközt felhasználtak arra, hogy terrorizál-ják a becületet, de a Jónás Demeter jelen-legi hatalmi állását túlszereplő kiszagda-zakat. Abban sem kételkedem, hogy a bíró-ság meg fogja követelni, hogy Jónás Deme-ter az akkori gazdasági hivatal és akkori-iktatási számmal ellátott átadási nyugtát-mutassa fel a bíróság előtt, mert nagyon-esodálkozom azon, hogy ilyen hirtelen ta-lálta meg Jónás úr ezt az átadási nyugtát. Pozitív emlékszem rá, hogy kihallgatásom-alkalmával kértem a vezérfelügyelő urat, hogy yezeket a bizonyos nyugtákat mutat-tassa fel Jónás Demeterrel, de válaszul azt-kaptam, hogy Jónás úr ezeket a nyugtákat elvesztette. A független bíróság nem fogja-olyan könnyen rehabilitálni Jónás Deme-tert, mint a lefolytatott közigazgatási fe-gyelmi eljárás, egyszerűen kimondva, hogy-a feljelentés aláírásai hamisítottak, hanem-azokat meg is fogja vizsgálni. Irázzakér-tökkel vagyok hajlandó bizonyítani, hogy-az aláírások egytől-egyig valódiak. Ilyen-kijelentést csak egy volt zupás alízt te-het, aki nincsen tisztában azzal, hogy mit-jelent az aláírásokat hamisítani. A siker-telenül megrendelt rehabilitálás dacára ál-lítom és hajlandó vagyok a független bí-

róság előtt bizonyítani, hogy Jónás Deme-ter egyházi gondnoksága idején, mint val-lásos hívő elsikkasztott az egyház pénzé-ből 3300 koronát, amelynek vásárló ereje-ma legalább 300.000 leinek felel meg.

Jónás Demeter Úr! A kilátszó lólabat-nem lehet eltüntetni egy pár megrendelt-hirecskével. Akinek vaj van a fején, ne-menjen a napra! Az újság a nap Jónás úr,még akkor is, ha olyan piciny féreg, mint-Ön, bizonyos körülmények között befolyá-solni tudja s a leolvadt vaj alatt ott áll az-Ön képe, lelke úgy, ahogy Önt minden vá-radi polgár ismeri: piszkosan, szurtosan.

Befejezőül azt jegyzem meg Jónás-úr, könnyebb egyszerű naiv parasztlékeket-félrevezetni, jámbor egyházi hívek fillé-reit elsikkasztani, miniszter úrnak küldött-ajándékok, lovak, korpa, tengeri, cement-árát ellopni, mint a közvélemény tudatába-belopni azt a hamis hitet, hogy Ön tisztes-séges ember.

Oradea-Mare, 1924. december 17.

Dancse Jakab.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelő-séget a Szerk.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délelőtt: Éjjeli menedékhely, munkás-előadás.

Vasárnap délután fél 3 órákor: Csikós, mérsé-kelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6 órákor: Önagsága két-férje mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Aranymadár.

Hétfő: Pompadour, Horváth Mici felléptével

A) bérletben

Kedd: Vén gazember B) bérlet

Szerda: d. u. 3 és fél órákor Babszem Jankó, gyermekelőadás mérsékelt helyárrakkal

Szerda este: Nincs előadás

Csütörtök délután 2 és fél órákor: Mézes-kalács olesó helyárrakkal

Csütörtök 5 és fél órákor: Süt a nap, olesó helyárrakkal

Csütörtök este 8 és fél órákor: Postásfiú és a-huga, operett repriz

Péntek: 2 és fél órákor: Kis gróf, olesó hely-árrakkal, Horváth Mici felléptével

Péntek: 5 és fél órákor: Kis muszkák, olesó helyárrakkal

Péntek: 8 és fél órákor: Mágns Miska, Hor-váth Mici és Németh Margit felléptével.

Szombat délután fél 4 órákor: Huncut a lány, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Olasz szöny, bemutató pre-mierbérlet, bérletszűnet.

A hét összes előadásaira a jegyeket már va-sárnap reggeltől kezdve árusítja a színházi pénztár.

— Csikós, Önagsága két férje, Aranymadár. Vasárnap a délelőtti munkáselőadásán kívül még-három előadás lesz. Fél háromkor Szigligeti örök-becsű népszönnüve, a Csikós kerül színre, fél hat-órákor az Önagsága két férje című ötletes fran-cia vígjáték, este pedig az Aranymadár Horváth-Mici vendégfelléptével, aki a népszerű Zerkovitz-operett hálás főszerepében is éppen olyan kiváló-alakítást fog nyújtani, mint eddigi fellépéseinél. A-kínai fiú rokonszenves alakját Rohonczy szemé-lyesíti meg.

— Pompadour Horváth Micivel. Már az első-fellépésénél megállapítható volt, hogy Horváth Mi-ci nagy szeretettel fogadta a nagyváradi közönség, amely mindig érdeklődni tudja az igazi kváltásokat. Az eddigi vendégjátékai közül természetesen a-Pompadourban adta a legemlékezetesebb alakítá-sát úgy, hogy a közönség valószággal ünnepte a-primadonnát. Általános kívánságot vált tehát telje-síteni a színház igazgatósága, amikor hétfőn es-tére újból műsorra tűzte a Pompadourt Horváth-Micivel a címszerepben. Renét ezuttal Rohonczy-Mihály alakítja.

— Vén gazember. Kedden B) bérletben mutat-ja be a drámai együttes Harsányi Zsolt darabját, a Mikszáth Kálmán regényéből dramatizált meg-ható színpadi munkát. Az öreg Borly Gáspár sze-repét most is Tóth Elek kreálja, akinek ez feledhe-tetlen alakítása. A többi szerepeket Jósika Mici, T. Pogány anka és Hevesi játszá.

— Szerdán este nincs előadás. Karácsony elő-estélyén a színház nem tart előadást.

— Mágns Miska. Már hosszú idő óta nem ke-rült felújításra a Mágns Miska kiváló operett. Horváth Mici és Németh Margit vendégfelléptével-péntek este lesz a reprize ez operettnek.

Lakások, üzlethelyiségek

bérelhetők építési költséghez való hozzájárulással a Barátok temploma kertjében, pénzügyigazgató-sággal szemben épülő bérházban. Tervek és felté-telek megtekinthetők az olasz róm, kath plébánián-Str. Bertelot (Sal Ferenc-u.) 9. Délután: 4-5-ig.

Meghívó.

A Faforgalmi Részvénytársaság oradea-marei bej. cég ezennel meghívja t. részvé-nyeseit az 1924. évi december hó 30-ik nap-jának d. u. 5 órákor a vállalati helyiségeiben (Kaszárnya-u. 4. sz.) alatt megtartandó

1923-1924. évi rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság-jelentése az 1923-24. üzleti évről.
2. Az 1923-1924. üzleti évről szóló zár-számadások és mérleg előterjesztése, határozat-hozatal a nyereség feloszására vonatkozólag.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság-részére a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok.

Oradea-Mare, 1924. évi december 20-án.

Az igazgatóság.

Megjegyzés. A zárszámadások, valamint a-mérleg és ezek csatolmányai a részvényesek által a-közgyűlés megtartásáig naponta a hivatalos órák alatt a vállalati helyiségeiben (Kaszárnya-u. 4.) megtekin-tetők. 2080

Új kőbánya Erdélyben

Cluj határában megnyitott a leghiresebb-mészkagyló-kőbánya

A kőbánya Clujtól 2 km.-re az országot-mentén van, úgy, hogy a kő minden időjárás-mellett szállítható. A kő mindenféle nagy-ságban, quadrádban és folyóméter szerint-kapható. Megrendelések a tulajdonoshoz-Sebestyén Dávid Cluj intézendők.

Zongora és pianinó

„F. Ehoar” Wien

Vezérépület és raktár

F. H. Wischafa hangszerüzlet

București, Str. Isvor 36.

Az operaház és konservetorium szállítója.

Raktáron: mindenféle hangszer.

Sikerült

egy neves gyűjtőnek összes-Bochara, Beludistán-ebédlő hencsertakáró és ösz-szekötő szőnyegeit-bizományba beszereztem, mely sző-nyegeket rövid időn belül el kell he-lyezni és ezért minden elfogadható ár-ban árusítom

STERNBERG kishidő

Elsőrendű szálló-oltványok

a legjobb fajokból, gyü-mölcsfák, gyümölcsfaala-nyok, díszfák, magastörzsű-bokor és futórözsák, spár-gagyökök sib, a legjobb-minőségben

Ambrosi Fischer

ÉS TSAI faiskolák és szállóoltványtelepek rt.-nál

Árud — Nagyenyed jud. Alba de jos.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

A NAGYVÁRAD APRÓHÍRDETESEI
Egy sorban 30 leírás
Egy sorban 30 leírás

A NAGYVÁRAD APRÓHÍRDETESEI

Aranyat, briliáns, gyémánt köveket, ezüst tárgyakat állandóan magas árban vesz Horváth ékszerkereskedő, Piata Unirii 5

HÁZASSÁG

Házasságközvetítési ügyben méltóasság bizalommal Faragó Jenő budapesti irodájához fordulni, hol díjtalan felvilágosításokat szolgáltatnak. Faragó, Budapest, Népszínházutca 12. Cégjelzéstelen levelezés. Összeköttetések: Romániából, Szlovénkórból, Jugoszláviából, Magyarországból. 32

OKTATÁS

Roman órákat vennék. A címet kérem a kiadóhivatalba. 101

LAKÁS

Egy háromszobából és előszobából álló lakás, amely irodának is alkalmas, a város központjában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 997

Egyszoba konyhával azonnal kiadó. Cím Hegedűs Hirlapírodában. 96H

Ingatlanokat, lakásokat, bútorozott lakrészeket ajánlatok. Irodahelyiség központban. — Kétszobás azonnalra kapható Balázsné Str. Nicolae Iorga (Zöldfa utca) 21. Telefon 815. 111

Kiadó nagyon kényelmes, szép, cserépkályhás, különbejárta garzonszoba. Címekét Rudolf Mosse hirdetései válogatásához, Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) 1, kérem. 99M

Átadó négy szobás fürdőszobás komplett parkettes modern lakás központban, esetleg egyszobás lakással elcserélhető. Iroda: Pável utca 5. 120

Akinek

átadólakása van forduljon hozzánk bizalommal

Akinek

lakása van szüksége azonnal adunk és garantáljuk a beköltöztetést

ARDEAL

lakás, ingó és ingatlan közvetítő iroda, főposta mellett, Posta (Uri-u.) Telefonszám: 203.

Akinek nem is kell fénykép, az is keresse fel

ZENKER NÁNDOR

fényképész, Str. Brațianu (Szanis: 6 utca) 25 szám csak úgy egyezdök meg, hogy mily meglepő

olcsó árban

kap mindentféle felvételt.
1. Aki 6 drb lev. lapot rendel 150 leírás, az ajándékba kap: 1 nagytáblát, 1 cabinet képet, 3 bérlet képet és 1 lev. lapot.
2. Aki 12 drb. lev. lapot rendel 150 leírás, az ajándékba kap 3 d.b. bérlet képet.
3. Aki 3 drb igazolvány vagy bérletképet rendel 40 leírás, az ajándékba kap még 3 drb. bérlet képet.
4. Egy drb. bérlet kép 15 leír.

Es aki 12 Miniatur képet rendel, csak 30 leírás kerül. — De csak a

Zenker cégnél

Alkalmazás

Aljegyző, jegyzőgyakornok. 24 éves okl. jegyző, magyar—román nyelvismerttel 2—3 hónapra, tetvércse 6 gimnáziumi végzettséggel, ki 18 éves, állandó alkalmazásra állást keresnek. Ajánlatot „Jegyző” jellege alatti kiadó továbbítja. 64

Keresek fűző-munkásnőt. Cím U n g a r, Bucuresti Strada Șelari 14. 107

Déltátra perfect román-magyar jogász könyvelést levelezést vállal, fordítást is. Cím a Hegedűs Hirlapírodában. 105H

Háztartás vezetésére ajánlok kérésztény urinő. Cím Str. Gen. Berthelot (Sal Ferenc-u.) 19. 100

Német gyors- és gépiráshoz érő iroda kisasszony felvételt k. Ajánlatok „Ipar-vállalatok” címen Hegedűs Hirlapírodában. 103H

Mindenest keresek január 1-re Csakis önállóan főzni tudók és jó bizonyítványokkal rendelkezők jelentkezzenek. Weszné Str., Gen Berthelot (Sal Ferenc-u.) 19. 110H

Könyvelő, gyakorlati bank-folyószámazó, gépiró, gyorsíró, pénztárkezelő állását vállaltatná. Megkereséseket kiadóba kér. 112

Jó módszerű német és francia tankönyvek kaphatók. Cím a kiadóban. 114

KALUCSNI és HÓCIPÓK

szakszerű és speciális

javitása

gumi javító műhelyben

Ezredévi Emléktér 16.

30 leírt

vizumoztat

Kolozsváron bármely konzulátusnál

„MERCUR”

ügynökség
Str. Gen. Mosolu 7
tűzoltó lakt. szemben.

Telefon 2-21 Telefon

Hamis fogakat

briliáns, platinát magas árban veszek. Raktáron levő órákat és ékszereket leszállított árban adok.

Kohn ékszerész

Avr. J. (Kossuth)-u. 7.

Üzlethelyiség

berendezéssel, 2 szobás lakással átadó, esetleg házzal együtt

eladó

ECKSTEIN
Str. Astra (Gilányi) 16

Adás-Vétel

Eladó 35 lóerős szivógáz-motor, 12 lóerős 3 vasu traktor, 4 lóerős motor-kerékpár. Mindegyik használt de üzemképes állapotban. Szaitz Eriu Sanciau (Jud. Sălaj). 92

Modern chamotte

kályhák
különböző színekben rakta-
ron, 2500 Leitől kaphatók
valamint átrakásokat és
javításokat vállal

Varga György

kályhás mester
Str. I.Ciordas(Berkovic) 33

Sas-passage 42. szám

SZÜCS és SZŐRME

munkákat a legolcsóbban készít:

ANDRÁSSY, Szigligeti-u. 6

Urhölgyek

Urhölgyek kinek nincs még divatos téli-
kabátja, kosztümje, vagy eleg-
gáns estélyi báli ruhát, csak
bizalommal Fülöp Dániel angol francia
keresse fel nőtiszabóságát
Strada Vlahuta (Szent János-utca) 12. sz.

SZEGET ÜTÖTT A FEJEMBE,

ruháimat miért szerzem be drágán
hiszen 1000 leírt készit egy
öltönytmais

Schreier Emánuel
uriszabó, Str. Cogal. Váradi Zs. 2.

Karácsonyi ünnepe

csak úgy lesz kellemes, ha fűszer, csemege,
valamint karácsonyi cukorkát nem másnál csak

Goldstein Adolf-nál

vásárol. — Bul. Regele Ferdinand 36.
(volt Rákóczi ut 36. szám.)

Karácsonyfa-diszkekben nagy választék!

Nagyvárad legolcsóbb gőzfűtő üze

STERN VÁLLALATOK

tűzifa értékesítő és aprító telep

Bármilyen mennyiségben azonnal szállít: hasábos tűzifát
köbméterben vagy aprított tűzifát inkne
súlyban, továbbá fűtőszelvény köbméterenként 12
lei, aprított köbméterenként 12 lei.

Üzem: Sándor-u. 16. Telefon: 17-43

Megrendelések felvételnek a Hegedűs Hirlapírodában
és a Hangya szövetkezetben (Calea Reg. Ferdinand
volt Rákóczi-ut, ahol minden vevő árendeményt
kap a megrendelésnél.

TELEFON 693 TELEFON

UTLEVELET és VIZUMÁT

legolcsóbban, leggyorsabban elintézi

SCHREIER

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.
(Weiszlovits ház.)

Regényt és ifjúságit állandóan veszek, ruhaneműt veszek és bizományba elvállalok, provizó 50%
Kohn, Str. Fluierdrului (Tilinkó utca) 14. — Hívrásra házhoz megyek. 63H

Olcsó karácsonyi játékvásár!

Öltöztető alvóbaba 60 Ltól
Hintáló — — — 250 „
Börriedikül — — — 156 „
Társas játékok nagy választékban. Manicür és fésűkassetták, játékszerek. 300 lei vásárlásnál babaszoba berendezés ajándékba.

SZABÓ

fésűruhában

Sas-passage 42. szám

Téli kabát férfi és nő részére, férfi téli ruhák, lábszák eladók Bul. Regele Ferdinand 19. 71

Beköltöztető modern (magán) házat vennék központban 600.000-ig. Ajánlatokat „Komoly vevő” jellegre kiadóba kérek. 98

Egy nagyon jókarban lévő kis Singer varrógép eladó. Cím a kiadóban. 113

Kisebb és nagyobb outer-
rain helyiség műhelynek
bérbeadó. Strada Vilson
(Fűzcs-utca) 13. Házulaj-
donosnál. 116

Sütyész varrógép eladó.
Str. Nic. Zsiga (Lukács
György-utca) 28. az. 115

Eladó Váradi 7 kilométerre 50—150 kataszt. hold biztos szántó 17—22 leivel Páscarului (Halász-utca) 28. 118

Legújabb

Női ritiklik, lésük,

illatszerek, játékok
harisnyák, keztük,
nagyválasztékban a D'or-ban
olcsón érkeztek a Regele Ferdinand No. 16.

Egyedüli villanyóra

berendezett arany
ezüst és platina

lánckészítő

műhely. :: Szolid árak.
Ekszeretek és minden
a szakmába vágó dolgokat készítek.

SICHERT

Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut
7-a. az udvarban.

Hímző előnyömdák

figyelmébe!

Dusan felszerelt raktáron állandóan a legújabb divat sablonok és teljes előnyömda felszerelések a legolcsóbb árban kaphatók

E. Guttman

Strada Manasterii

(volt Zárda-utca) 2.

Uj férfi, női és gyermek divat szabóság!

Str. Postei (Uri utca)

49 utáni új házban.

Szíves partfogást kér és igen jutányos áron dolgozik:

Bodnár Károly.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. General Mosolu (Mezey Mihály-utca) 10.

MEGNYILT

órás és ékszerész üzlet. :: Kitűnő munka, a lehető legolcsóbb árak

BRENNER,

Vlahuta (Szt. János)-u. 6.

KÖNYV

Gobelin himnusz olcsó képek, filében állandó készlet. Str. Tabacariilor (Tilmar-utca) 8. sz. 942

Kölni könyvtár előfizet lehet ócska kiadványok könyveiben a Hegedűs Hirlapírodában. 730

Kabátok, kosztümök, utcai és estélyi ruhák 250—600 leírt, kötött és horgolt ruhák, gobelinek, filék, himnuszok, montirozó-sok és egyéb kézimunkák olcsón készítenek. Nijesz-telep 100—62. — Schwarz-ház. 913

Ülveől, bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban Zenker fényképésznél, Str. I. C. Bratiannu (Szanis-utca) 25. Felvételek este 1/2-8-ig.

Harisnyát fejelek, ujakat kötök Str. Coorilor (Percecs-utca) 2., sarok. 881

24 % kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezetel. Adásvételi Rlg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Értékesítés délután.

Ha akarja sporja felnyílni fával jól süsön, főzőn s ne fűtőlőn, forduljon bizalommal Prém Lajos Első Nagyvárad spór mesterhez Str. Săcilor (Fűzcs-utca) 47. 109H

Pénzkiadás betáblázára bármilyen biztosítékra bármilyen biztosítékra azonnal kapható. Különbejárati szobák lakásokkal leggyorsabban közvetítünk. Iroda: Str. Pavel-utca 5.

XXXXXXXX

Az „ARDEAL”

BIZOMÁNYI IRODA
Str. Clorogor (Uri-n) 8
Főposta mellett

nagy karácsonyi ajándékvásárt rendez. Felkéri mindazokat, akiknek eladni való holmijok: dísz tárgyak, porcellánok, ezüstművek, kézimunkák, játékok, stb. van, haladéktalanul hozzák be irodánkba, ahol azt értékesítjük. Meghívásra házhoz megyünk.

TELEFON: 203.

Veszünk

butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezésekkel, Wertheim kaszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. General Mosolu (Mezey Mihály-utca) 10.

MEGNYILT

órás és ékszerész üzlet. :: Kitűnő munka, a lehető legolcsóbb árak

BRENNER,

Vlahuta (Szt. János)-u. 6.